

BE

CONSTITUȚIA REGATULUI BELGIEI

CONSTITUȚIA REGATULUI BELGIEI

Prezentare generală

BE

Prof. univ. dr. Ioan MURARU

1. Scurt istoric

Sub denumirea de Regatul Belgiei, această țară este o monarhie constituțională ereditară, având o structură federativă. De fapt, este un stat federativ nou, unde regulile federalismului se aplică doar parțial. De aceea este caracterizat ca un federalism informal. Din anul 1993 Belgia este un stat federal compus din trei **comunități** (franceză, flamandă, germanofonă) și din trei **regiuni** (valonă, flamandă, bruxelleză). Există patru **regiuni lingvistice** (de limbă franceză, de limbă neerlandeză, regiunea bilingvă Bruxelles-Capitală și cea de limbă germană).¹ Potrivit lui Marc A. Lejeune, „Restructurarea statului belgian nu este deci un fenomen izolat, ea se înscrie din contră într-o perspectivă mai largă, aceea a regionalizării, care cuprinde în realitate întreaga Europă.”²

Dacă la crearea sa (1830) Belgia era un stat unitar descentralizat, această structură a cedat sub presiunea unei mișcări de fond puternice: afirmarea comunităților și regiunilor.³

Constituția Belgiei, una dintre cele mai vechi constituții, a fost adoptată la 7 februarie 1831 și este în vigoare și astăzi, cu unele modificări, cele mai importante fiind cele din 1970, 1980, 1988, 1989, 1993, 2014.

Constituția, marcând independența noului stat, trebuia să realizeze o sinteză durabilă a tradițiilor politice locale și naționale. Transformările au exprimat divizarea teritoriului Belgiei și repartizarea competențelor între stat și celelalte colectivități publice. Aceasta a prezentat inconveniente pentru revizuirile succesive ale textului inițial, inconveniente ce fac mai delicată lectura textului, precum și interpretarea naturii exacte a statului belgian, unitar sau mai degrabă federal.⁴

¹ Vezi Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu, *Drept constituțional și instituții politice*, Ediția 14, vol. II, Editura C.H. Beck, București, 2013, p. 68.

² Marc A. Lejeune, *Introduction au droit et aux institutions de la Belgique fédérale*, La Charte, Bruxelles, 2000, p. 10. Informațiile și caracterizările sunt culese sau prelucrate din această carte.

³ *Ibidem*, p. 7.

⁴ Cf. *Les Constitutions de l'Europe des Douze*, Textes rassemblés et présentés par Henri Oberdorff, La documentation française, Paris, 1992, p. 9.

Considerată la data adoptării ca cea mai modernă și liberală constituție, Constituția Belgiei a fost și este bine cunoscută de români, deoarece ea a inspirat puternic Constituția României din anul 1866. Mai mult, Constituția română din anul 1923, care i-a urmat, a fost considerată doctrinar și oficial ca fiind o modificare a celei din 1866.⁵

Sistematizarea Constituției⁶ este realizată pe titluri, capitole, secțiuni și articole. Titlurile sunt următoarele: I. Belgia federală, componentele și teritoriul; II. Belgienii și drepturile lor; III. Puterile; IV. Relațiile internaționale; V. Finanțele; VI. Forța publică; VII. Dispoziții generale; VIII. Revizuirea Constituției; IX. Intrarea în vigoare și dispoziții tranzitorii.

Belgia este un stat federal, cu o construcție constituțională proprie, specifică. Este o monarhie constituțională contemporană, fondată pe principii democratice solide. Întreaga construcție statală este fondată pe principiul că toate puterile emană de la **națiune**. Exercițiul puterilor poate fi atribuit printr-un tratat sau printr-o lege instituțiilor de drept internațional public.

2. Autoritățile publice. Raporturile constituționale

Cu tot specificul evoluției statului belgian, Constituția dă o organizare care se înscrie pe sistemul clasic și acceptat. În acest sens se reglementează puterea legislativă, puterea executivă și puterea judecătorească.

Puterea legislativă se exercită colectiv de către Rege, Camera Reprezentanților și Senat. Referendumul nu este prevăzut în sistemul juridic ca tehnică normativă. Dar, începând cu anul 1999, materiile de interes comunal sau provincial pot face obiectul consultării populare în comune sau în provincii. Parlamentul are o **structură bicamerală**, datorată tradiției, dar și structurii federative. Deputații și senatorii sunt aleși pentru un mandat de patru ani. Dizolvarea Parlamentului este automată:

- dacă mandatul a ajuns la termen;
- în anumite cazuri particulare: vacanța tronului, revizuirea Constituției.

Dizolvarea este decisă de către Rege.

Senatul cuprinde trei categorii de senatori: aleși direct, senatori ai comunităților, senatori cooptați, aleși chiar de către senatori. În fine, copiii Regelui sau, în caz de deces, descendenții belgieni din ramura familiei regale cu drept de succesiune sunt senatori de drept de la 18 ani, având vot deliberativ de la vârsta de 21 ani.

Regele dispune de drept de inițiativă legislativă, sancționează legile. Suntem în prezența unei monarhii constituționale, pe principiul eredității. Regele nu are puteri absolute, deoarece toate puterile emană de la națiune. Regele nu răspunde politic. Orice act al Regelui trebuie contrasemnat de cel puțin un ministru, care își asumă astfel răspunderea politică pentru acesta.

⁵ Vezi Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu, *Drept constituțional și instituții politice*, Ediția 14, vol. I, Editura C.H. Beck, București, 2011, p. 85 – 87.

⁶ Utilizăm lucrarea *Chambre des Représentants de Belgique, La Constitution belge*, Imprimerie centrale de la Chambre, 17.02.1994.

Trebuie adăugat că, după reforma din anul 1993, s-a realizat o repartizare a atribuțiilor între Cameră și Senat. Senatul a devenit Cameră de reflecție.

Puterea executivă este bicefală, cuprinzând Regele și miniștrii săi. Miniștrii sunt numiți de Rege. Guvernul Federal este condus de Prim-ministru.

Regele și miniștrii asigură funcționarea guvernării la nivel federal.

3. Puterea judecătorească

Aceasta nu deține monopolul funcției jurisdicționale, deoarece legiuitorul a creat jurisdicțiile administrative, având în frunte Consiliul de Stat.

Judecătorii sunt independenți, sunt numiți de Rege pe viață, sunt irevocabili și inamovibili. Se disting: judecătorii de pace (la nivelul cantoanelor judiciare); tribunalul de poliție, tribunalul de primă instanță, tribunalul de muncă, tribunalul comercial (la nivelul arondismentelor); Curtea cu Juri (la nivelul provinciei); Curtea de Apel (cinci la număr), Curtea de Muncă.

În fruntea sistemului judecătoresc se găsește **Curtea Supremă**, care asigură unitatea jurisprudenței. Există un Înalt Consiliu de Justiție ca garant al independenței judecătorești.

În categoria magistraților intră și membrii Ministerului Public (procurorii), care însă nu au puterea de a judeca.

Pentru caracterizarea **raporturilor constituționale** dintre autoritățile publice, doctrina precizează că trei trăsături marchează instituțiile belgiene:

- ele sunt dominate de principiul separației puterilor;
- ele demonstrează transformarea progresivă a unui stat unitar descentralizat într-un stat federal;
- ele se înscriu într-un context internațional.⁷

4. Autoritățile locale

Ele corespund dispozițiilor constituționale potrivit cărora Belgia este un stat federal format din **comunități** și din **regiuni** (art. 1). Regiunile sunt în număr de trei și le-am nominalizat deja alături de comunități. Lor li s-au atribuit competențe statale pe care le exercită în mod autonom, fiind competențe exclusive. Statul federal nu poate interveni în sfera de competență a acestora. Ele sunt conduse de adunări numite Parlamente, alese direct de populație, care au competența de a emite norme, și de un **Executiv** care răspunde în fața acestora. Funcțiile Parlamentelor entităților federale sunt asemănătoare cu cele ale Parlamentului federal, desigur, la nivel local. Localitățile (orașe și comune) sunt conduse de consilii locale alese. Comunitățile și regiunile aleg Parlamente la nivel regional.

În sistemul statal belgian, un sistem asimetric, există și **provincii**. Provincia este o colectivitate politică descentralizată, autonomă, care se subordonează legii și interesului general. Sunt conduse de către un Consiliu provincial, Deputăția

⁷ Vezi Marc A. Lejeune, *op. cit.*, p. 3.

permanentă și Guvernator. **Guvernatorul** este numit pe viață de către Rege și este reprezentantul Guvernului Federal în provincie.

5. Drepturile fundamentale

Acestea își găsesc o consacrare completă în titlul II al Constituției, denumit „Belgienii și drepturile lor”. Suntem în prezența unor reglementări moderne, în acord cu marile instrumente juridice internaționale și europene în materie.

6. Raporturile dintre dreptul național și dreptul Uniunii Europene

Constituția dă o reglementare frumoasă **raporturilor** dintre dreptul național și dreptul Uniunii Europene. Conform doctrinei, regulile care emană de la instituțiile naționale nu sunt singurele reguli aplicabile în Belgia, trebuie avute în vedere tratatele internaționale și dreptul european derivat (Marc A. Lejeune, *op. cit.*, p. 179). Se face o distincție în funcție de faptul că tratatele intervin în materii care privesc exclusiv competențe federale, exclusiv competențe comunitare sau regionale, ori ambele (Marc A. Lejeune, *op. cit.*, p. 179). Potrivit Constituției, Regele încheie tratate, cu unele excepții, iar aceste tratate au efecte după ce au primit aprobarea Camerelor; guvernele comunităților și regiunilor încheie tratate în domeniul lor; aceste tratate au efecte numai după ce au primit aprobarea Consiliului. Normele care fac parte din dreptul european derivat (ale instituțiilor europene) sunt direct aplicabile.

7. Controlul de constituționalitate

Acesta cunoaște un specific în Belgia. A existat o **Curte de Arbitraj** pentru întreaga țară. Curtea era compusă din 12 judecători, numiți pe viață de către Rege: șase de expresie franceză și șase de expresie olandeză. O parte dintre judecători trebuiau să aibă experiență juridică (înalți magistrați sau profesori universitari), o altă parte o experiență parlamentară. Erau desemnați doi președinți – un valon și un flamand – care exercitau conducerea, prin rotație, câte un an la Curtea de Arbitraj.

Curtea de Arbitraj putea anula în tot sau în parte legi, decrete, ordonanțe contrare Constituției și hotăra asupra chestiunilor provenind de la jurisdicțiile ordinare.

Constituția, în redactarea actuală, consacră o **Curte Constituțională** care realizează controlul de constituționalitate.

CONSTITUȚIA REGATULUI BELGIEI¹

BE

TITLUL I

Despre statul federal belgian, elementele componente și teritoriul acestuia

Art. 1

Belgia este un stat federal compus din comunități și regiuni.

Art. 2

Belgia include trei comunități: comunitatea flamandă, comunitatea franceză și comunitatea germanofonă.

Art. 3

Belgia cuprinde trei regiuni: Regiunea Flamandă, Regiunea Valonă și Regiunea Bruxelles – Capitală.

Art. 4

Belgia include patru regiuni lingvistice: regiunea lingvistică olandeză, regiunea lingvistică franceză, regiunea bilingvă a capitalei Bruxelles și regiunea lingvistică germană.

Fiecare municipiu din regat face parte din una dintre aceste regiuni lingvistice.

Granițele celor patru regiuni lingvistice pot fi modificate sau corectate numai în baza unei legi adoptate cu o majoritate de voturi în cadrul fiecărui grup lingvistic din fiecare Cameră, cu condiția ca majoritatea membrilor din fiecare grup să fie prezentă și ca numărul total de voturi exprimate în cele două grupuri lingvistice să fie cel puțin egal cu două treimi din voturile exprimate.

Art. 5

Regiunea Flamandă include următoarele provincii: Anvers, Brabantul Flamand, Flandra de Vest, Flandra de Est și Limburg. Regiunea Valonă include următoarele provincii: Brabantul Valon, Hainaut, Liège, Luxemburg și Namur.

¹ A fost adoptată la data de 7 februarie 1831. A fost modificată de mai multe ori: 7 septembrie 1893, 15 noiembrie 1920, 7 februarie 1921, 24 august 1921, 15 octombrie 1921, 1971, 1985, 1992, februarie 1994; au urmat alte revizurii în anii 1996, 1997 (de trei ori); 1998 (de patru ori); 1999 (de două ori); 2000, 2001, 2002 (de două ori); 2004, 2005 (de trei ori); 2007 (de trei ori); 2008, 2012 (de cinci ori) și 2014 (în 6 ianuarie 2014, publicată în Belgian Official Gazette din 31 ianuarie 2014).

Prin lege, anumite teritorii, ale căror limite sunt stabilite prin aceasta, pot fi excluse de la divizarea în provincii, respectivele teritorii fiind direct subordonate autorităților executive federale, având un statut propriu. Această lege trebuie să fie adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Art. 6

Subdiviziunile provinciilor pot fi stabilite numai prin lege.

Art. 7

Granițele statului, ale provinciilor și ale municipiilor pot fi modificate sau corectate numai prin lege.

TITLUL Ibis

Despre obiectivele politice generale ale statului federal belgian, ale comunităților și regiunilor

Art. 7bis

În exercitarea competențelor care le revin, statul federal, comunitățile și regiunile urmăresc obiectivele dezvoltării durabile din punct de vedere social, economic și din punctul de vedere al mediului, ținând seama de solidaritatea dintre generații.

TITLUL II

Despre cetățenii belgieni și drepturile lor

Art. 8

Statutul de cetățean belgian este dobândit, păstrat și pierdut conform normelor de drept civil.

Constituția și alte legi care reglementează drepturile politice, prevăd, pe lângă acest statut, condițiile necesare pentru exercitarea acestor drepturi.

Prin derogare de la prevederile celui de-al doilea alineat, în conformitate cu obligațiile internaționale și supranaționale ale Belgiei, legea poate conferi drept de vot cetățenilor Uniunii Europene care nu sunt cetățeni belgieni.

Dreptul de vot menționat la alineatul anterior poate fi extins prin lege persoanelor rezidente în Belgia care nu sunt cetățeni ai unui stat membru al Uniunii Europene, conform condițiilor și termenilor specificați printr-o astfel de lege.

Dispoziție tranzitorie

Legea menționată la alineatul 4 nu poate fi adoptată înainte de 01 ianuarie 2001.

Art. 9

Naturalizarea este acordată de către autoritățile legislative federale.

Art. 10

În cadrul statului, nu există nicio distincție de clasă.

Cetățenii belgieni sunt egali în fața legii; doar aceștia sunt eligibili pentru serviciul militar și civil, cu excepțiile prevăzute prin lege, pentru cazuri speciale.

Egalitatea între femei și bărbați este garantată.

Art. 11

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute cetățenilor belgieni trebuie asigurată fără discriminare. În acest scop, legile federale și alte legi garantează, printre altele, drepturile și libertățile minorităților ideologice și filosofice.

Art. 11bis

Legea, legea federală sau norma menționată la articolul 134 garantează că femeile și bărbații își pot exercita în mod egal drepturile și libertățile și, în special, promovează liberul acces la funcțiile publice și electiv.

Consiliul de Miniștri și guvernele comunităților și regiunilor includ atât bărbați, cât și femei.

Legea, legea federală sau norma menționată la articolul 134 prevede că atât femeile, cât și bărbații pot face parte din delegațiile permanente ale consiliilor provinciilor, din comitetele de primari și consilieri municipali, din consiliile și comitetele permanente ale centrelor publice de bunăstare socială și pot fi membri ai Executivului oricărui alt organ teritorial interprovincial, supramunicipal, intermunicipal sau intramunicipal.

Alineatul anterior nu se aplică în cazul în care legea, legea federală sau norma menționată la articolul 134 prevede alegerea directă a membrilor delegațiilor permanente ale consiliilor provinciilor, a consilierilor municipali, a membrilor consiliilor și comitetelor permanente ale centrelor publice de bunăstare socială sau a membrilor Executivului oricărui alt organ teritorial interprovincial, supramunicipal, intermunicipal sau intramunicipal.

Art. 12

Libertatea persoanei este garantată.

Nimeni nu poate fi urmărit în justiție decât în cazurile prevăzute de lege și în forma prevăzută de lege.

Cu excepția cazurilor de infracțiuni flagrante, nimeni nu poate fi arestat decât în baza unui ordin motivat al judecătorului, care trebuie prezentat la momentul arestării sau cel târziu în interval de 24 de ore.

Art. 13

Nimeni nu poate fi lipsit, împotriva voinței sale, de judecătorul care i-a fost atribuit prin lege.

Art. 14

Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât conform prevederilor legale.

Art. 14bis

Pedeapsa capitală este abolită.

Art. 15

Domiciliul este inviolabil; nicio percheziție a domiciliului nu poate fi efectuată decât în cazurile și în forma prevăzute de lege.

Art. 16

Nimeni nu poate fi privat de proprietatea sa, cu excepția exproprierilor în interes public efectuate în cazurile și în modul stabilite prin lege, în schimbul unei compensații juste și prealabile.

Art. 17

Confiscarea bunurilor ca modalitate de sancționare este interzisă.

Art. 18

Pierderea drepturilor civile a fost abolită; această sancțiune nu mai poate fi reintrodusă.

Art. 19

Libertatea de cult, practicarea publică a acestuia și libertatea de susținere a opiniilor proprii în orice privință sunt garantate, cu excepția infracțiunilor comise ca urmare a exercitării acestor libertăți.

Art. 20

Nimeni nu poate fi obligat să contribuie în vreun fel la actele și ceremoniile unei religii sau să respecte zilele de odihnă aferente acesteia.

Art. 21

Statul nu are dreptul de a interveni în ce privește numirea sau instituirea în funcție a preoților de orice religie sau de a interzice acestora să corespundă cu superiorii lor ori să publice actele lor, dar, în acest din urmă caz, sunt aplicabile responsabilitățile obișnuite legate de presă și de publicare.

Căsătoria civilă trebuie întotdeauna să preceadă cununia religioasă, mai puțin în cazul excepțiilor care urmează să fie stabilite prin lege, dacă este necesar.

Art. 22

Orice persoană are dreptul la respectarea vieții private și de familie, cu excepția situațiilor și în condițiile prevăzute de lege.

Legile, legile federale și normele menționate la articolul 134 garantează protecția acestui drept.

Art. 22bis

Fiecare minor are dreptul la respectarea integrității sale morale, fizice, mentale și sexuale.

Fiecare minor are dreptul să își exprime opiniile cu privire la orice problemă care îl afectează, opiniile respective trebuind să fie luate în considerare în mod adecvat, în funcție de vârstă și de gradul de maturitate.

Fiecare minor are dreptul să beneficieze de măsuri și facilități care contribuie la dezvoltarea sa.

În toate deciziile legate de minori, interesul minorului are un caracter primordial.

Legea, legea federală sau normele menționate la articolul 134 garantează aceste drepturi ale minorului.

Art. 23

Orice persoană are dreptul să ducă o viață conformă cu demnitatea umană.

În acest scop, legile, legile federale și normele menționate la articolul 134 garantează drepturile economice, sociale și culturale, ținând seama de obligațiile coresponsuzătoare și stabilesc condițiile pentru exercitarea acestora.

Aceste drepturi includ, printre altele:

1. dreptul la ocuparea unui loc de muncă și la libera alegere a activității profesionale în contextul politicii generale privind ocuparea locurilor de muncă, menită, printre altele, să asigure un nivel cât mai stabil și cât mai ridicat posibil de ocupare a locurilor de muncă, dreptul la condiții echitabile de angajare și la o remunerație echitabilă, precum și dreptul la informare, consultare și negociere colectivă;
2. dreptul la securitate socială, la îngrijirea sănătății și la asistență socială, medicală și juridică;
3. dreptul la o locuință decentă;
4. dreptul la protecția unui mediu sănătos;
5. dreptul la împlinire pe plan cultural și social;
6. dreptul la prestații familiale.

Art. 24

§1. Învățământul este liber; orice măsură prin care se încearcă împiedicarea acestuia este interzisă; sancționarea infracțiunilor este reglementată numai prin lege sau prin lege federală.

Comunitatea oferă părinților dreptul la liberă alegere.

Comunitatea organizează învățământul neconfesional. Acesta implică în special respectarea convingerilor filosofice, ideologice și religioase ale părinților și elevilor.

Școlile organizate de autoritățile publice oferă, până la sfârșitul ciclului de învățământ obligatoriu, posibilitatea alegerii între studiul uneia dintre religiile recunoscute și studiul eticii neconfesionale.

§2. În cazul în care o autoritate publică, în calitate de autoritate organizatoare, dorește să își delege competențele către unul sau mai multe organe, poate face acest lucru numai în baza unei legi federale adoptate cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate.

§3. Orice persoană are dreptul la educație, cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale. Accesul la educație este gratuit până la sfârșitul ciclului de învățământ obligatoriu.

Toți elevii de vârstă școlară au dreptul la educație morală sau religioasă pe cheltuiela statului.

§4. Toți elevii sau studenții, părinții, personalul sau instituțiile didactice sunt egali în fața legii și a legii federale. Legea și legea federală iau în considerare diferențele obiective, în special caracteristicile fiecărei autorități organizatoare care garantează un tratament adecvat.

§5. Organizarea, recunoașterea și subvenționarea învățământului de către stat sunt reglementate prin lege sau lege federală.

Art. 25

Presă este liberă; cenzura nu poate fi introdusă; autorilor, editorilor sau tipografilor nu li se poate cere nicio garanție.

Când autorul este cunoscut și are reședința în Belgia, nici editorul, nici tipograful sau distribuitorul nu pot fi urmăriți penal.

Art. 26

Cetățenii belgieni au dreptul să se întrunească în mod pașnic și fără arme, în conformitate cu legile care reglementează exercitarea acestui drept, fără să fie nevoie de solicitarea unei autorizări prealabile.

Această prevedere nu se aplică întrunirilor în aer liber, care sunt supuse în întregime reglementărilor polițienești.

Art. 27

Cetățenii belgieni au dreptul de a forma asociații sau parteneriate; acest drept nu poate fi afectat de nicio măsură menită să împiedice exercitarea sa.

Art. 28

Orice persoană are dreptul să adreseze autorităților publice petiții semnate de una sau mai multe persoane.

Organele constituite sunt singurele îndreptățite să adreseze petiții în nume colectiv.

Art. 29

Confidențialitatea corespondenței este inviolabilă.

Legea prevede autoritățile oficiale care pot încălca confidențialitatea corespondenței încredințată serviciilor poștale.

Art. 30

Folosirea limbilor vorbite în Belgia este opțională; numai legea este cea care poate decide în această privință și numai pentru actele autorităților publice și pentru administrarea justiției.

Art. 31

Nicio autorizație nu este necesară înainte de începerea unei acțiuni în justiție împotriva funcționarilor publici pentru săvârșirea unor infracțiuni în cursul administrației lor, cu excepția prevederilor referitoare la ministrii și la membrii relevanți ai guvernelor comunitare și regionale.

Art. 32

Orice persoană are dreptul de a consulta orice document administrativ și de a obține o copie după acesta, cu excepția cazurilor și în condițiile prevăzute de legi, de legi federale sau de normele menționate la articolul 134.

TITLUL III Despre puteri

Art. 33

Toate puterile emană de la națiune.

Aceste puteri sunt exercitate așa cum se prevede în Constituție.

Art. 34

Exercitarea atribuțiilor specifice poate fi alocată printr-un tratat sau printr-o lege instituțiilor de drept internațional public.

Art. 35

Autoritatea federală are competențe numai în ceea ce privește domeniile care îi sunt atribuite în mod oficial prin Constituție și prin legile adoptate în baza acesteia.

Comunitățile și regiunile au competențe cu privire la celelalte materii, fiecare în domeniul său de interes, în baza condițiilor și termenilor prevăzuți prin lege. Această lege trebuie să fie adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Dispoziție tranzitorie

Legea menționată la cel de-al doilea alineat stabilește data la care acest articol intră în vigoare. Această dată nu poate fi anterioară datei de intrare în vigoare a noului articol care urmează să fie introdus în titlul III din Constituție, care stabilește competențele exclusive ale autorității federale.

Art. 36

Puterea legislativă federală este exercitată în comun de către Rege, Camera Reprezentanților și Senat.

Art. 37

Puterea executivă federală, așa cum este reglementată de Constituție, aparține Regelui.

Art. 38

Fiecare Comunitate dispune de atribuțiile care îi sunt recunoscute de Constituție sau de către legile adoptate în baza acesteia.

Art. 39

Legea atribuie organelor regionale pe care le creează și care sunt compuse din reprezentanți aleși prerogativa de a gestiona chestiunile stabilite de aceasta, cu excepția celor menționate la articolele 30 și 127 – 129, conform domeniului de aplicare și în modul stabilit prin lege. Această lege trebuie să fie adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Art. 39bis

Atribuțiile exclusive ale organelor regionale pot face obiectul unei consultări populare în regiunea vizată, cu excepția domeniilor referitoare la finanțe sau buget ori a domeniilor reglementate cu două treimi din voturile exprimate.

Norma menționată la articolul 134 reglementează modalitățile și organizarea consultării populare și este adoptată cu majoritatea a două treimi din voturile exprimate, cu condiția ca majoritatea membrilor Parlamentului vizat să fie prezentă. Prin lege, adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, se prevăd condițiile suplimentare în ceea ce privește Regiunea Bruxelles-Capitală.

Art. 39ter

Legea, legea federală sau norma menționată la articolul 134 prin care se reglementează alegerile pentru Camera Reprezentanților sau pentru un Parlament al unei comunități ori regiuni, promulgată cu cel puțin un an înainte de data prevăzută pentru finalul legislaturii, intră în vigoare cel mai devreme la un an de la promulgarea sa.

Dispoziție tranzitorie

Prezentul articol intră în vigoare în ziua primelor alegeri pentru Parlamentul European ce urmează publicării acestui articol în Monitorul Oficial belgian.

Art. 40

Puterea judiciară este exercitată de instanțele judecătorești.

Deciziile instanțelor judecătorești sunt executate în numele Regelui.

Art. 41

Interesele care țin exclusiv de municipii și provincii sunt reglementate de către consiliile municipale sau provinciale, conform principiilor prevăzute de Constituție. Cu toate acestea, pentru punerea în aplicare a unei legi adoptate cu majoritatea prevăzută în articolul 4, ultimul alineat, norma menționată la articolul 134 poate suprima instituțiile provinciale. În acest caz, norma menționată la

articolul 134 le poate înlocui cu colectivități supramunicipale, ale căror consilii reglementează interesele exclusiv supramunicipale, în conformitate cu principiile stabilite prin Constituție. Norma menționată la articolul 134 este adoptată cu majoritatea a două treimi din voturile exprimate, cu condiția ca majoritatea membrilor Parlamentului vizat să fie întrunită. Norma menționată la articolul 134 definește competențele, regulamentul de funcționare și modul de alegere a organelor teritoriale intramunicipale care sunt autorizate să reglementeze problemele de interes municipal.

Aceste organe teritoriale intramunicipale sunt create în municipiile cu peste 100.000 de locuitori, la inițiativa consiliului municipal. Membrii acestora sunt aleși în mod direct. În vederea implementării unei legi adoptate cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, legea federală sau norma menționată la articolul 134 prevede celelalte condiții și modul în care pot fi create astfel de organe teritoriale intra-municipale.

Această lege federală și norma menționată la articolul 134 pot fi adoptate numai cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate, cu condiția ca majoritatea membrilor Parlamentului să fie prezentă.

Problemele de interes municipal sau provincial pot fi supuse unei referendum organizat în municipiul sau provincia respectivă.

Norma menționată la articolul 134 reglementează procedurile și organizarea referendumului.

CAPITOLUL I Despre camerele federale

Art. 42

Membrii celor două Camere reprezintă întreaga națiune și nu doar persoanele care i-au ales.

Art. 43

§1. În situațiile prevăzute de Constituție, membrii aleși ai fiecărei Camere sunt împărțiți în grupul lingvistic olandez și grupul lingvistic francez, în modul stabilit prin lege.

§2. În situațiile prevăzute de Constituție, senatorii, cu excepția senatorului desemnat de Parlamentul comunității germanofone, sunt împărțiți într-un grup lingvistic francez și un grup lingvistic olandez.

Senatorii menționați la articolul 67, paragraful §1, alineatul 1, punctele 1 și 6, formează grupul lingvistic olandez al Senatului. Senatorii menționați la articolul 67, paragraful §1, alineatul 1, punctele 2 – 4 și 7, formează grupul lingvistic francez al Senatului.

Dispoziții tranzitorii

Prezentul articol va intra în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014.

Până la această dată, sunt aplicabile următoarele prevederi:

- „1. În situațiile prevăzute de Constituție, membrii aleși ai fiecărei Camere sunt împărțiți într-un grup lingvistic francez și un grup lingvistic olandez, în modul stabilit prin lege.
2. Senatorii menționați în articolul 67, paragraful §1, alineatul 1, punctele 1, 3 și 6, formează grupul lingvistic olandez al Senatului. Senatorii vizați în articolul 67, paragraful §1, alineatul 1, punctele 2, 4 și 7, formează grupul lingvistic francez al Senatului.”

Art. 44

Cele două Camere se întrunesc de drept în fiecare an, în cea de-a doua zi de marți a lunii octombrie, cu excepția cazului în care au fost convocate anterior acestei date de către Rege.

Cele două Camere trebuie să se întrunească cel puțin 40 de zile pe an.

Regele declară încheierea sesiunii.

Regele are dreptul de a convoca cele două Camere într-o adunare extraordinară.

Dispoziție tranzitorie

Cea de-a doua teză a alineatului 2 intră în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunității și regional în 2014.

Art. 45

Regele poate amâna întrunirea Camerelor. Cu toate acestea, amânarea nu poate dura mai mult de o lună și nu poate fi repetată în aceeași sesiune fără consimțământul Camerelor.

Art. 46

Regele are dreptul de a dizolva Camera Reprezentanților numai dacă aceasta, cu majoritatea absolută a membrilor săi:

1. fie respinge o moțiune de încredere în Guvernul Federal și nu propune Regelui numirea unui succesor al Prim-ministrului în termen de trei zile de la respingerea moțiunii;
2. fie adoptă o moțiune de cenzură a Guvernului Federal și nu propune în același timp Regelui numirea unui succesor al Prim-ministrului.

Moțiunile de încredere și de cenzură pot fi votate numai în termen de 48 de ore de la depunerea acestora.

În plus, în cazul demisiei Guvernului Federal, Regele poate dizolva Camera Reprezentanților, după primirea acordului acesteia, exprimat de majoritatea absolută a membrilor săi.

Prin actul de dizolvare, electoratul este convocat în termen de 40 de zile, iar Camerele în termen de trei luni.

În cazul dizolvării celor două Camere, în conformitate cu articolul 195, Camerele sunt convocate în termen de trei luni.

În cazul dizolvării anticipate, noul legislativ federal va funcționa până la data primelor alegeri pentru Parlamentul European.

Dispoziție tranzitorie

Data intrării în vigoare a alineatului 6 este determinată prin lege, adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, după data alegerilor pentru Parlamentul European din 2014. Această dată corespunde datei intrării în vigoare a articolului 65, alineatul 3, și a articolului 118, paragraful §2, alineatul 4.

Alineatele 4 și 5 intră în vigoare la data alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014. Până la această dată, în locul alineatelor 4 și 5 se aplică următoarele dispoziții:

„Dizolvarea Camerei Reprezentanților implică dizolvarea Senatului.

Actul prevăzând dizolvarea prevede convocarea electorilor în termen de 40 de zile și convocarea Camerelor în cele două luni.

Dizolvarea Camerei Reprezentanților care ar conduce la alegeri legislative federale ce ar avea loc la aceeași dată cu alegerile pentru Parlamentele comunitare și regionale în 2014, implică dizolvarea Senatului. Electorii pentru Camera Reprezentanților sunt convocați în 40 de zile. Camerele sunt convocate în cele trei luni.”

Art. 47

Ședințele Camerelor sunt publice.

Cu toate acestea, fiecare Cameră se poate întruni în ședință nepublică la solicitarea președintelui acesteia sau a unui număr de zece membri.

Aceasta decide ulterior, cu majoritate absolută, dacă ședința în cauză trebuie continuată în public pe aceeași temă.

Art. 48

Fiecare Cameră verifică prerogativele membrilor săi și se pronunță cu privire la orice dispută care poate apărea pe această temă.

Art. 49

Nicio persoană nu poate fi membru al ambelor Camere în același timp.

Art. 50

Orice membru al uneia dintre Camere, numit de către Rege ca ministru și care acceptă această funcție, încetează să mai participe la lucrările Parlamentului și își va relua mandatul după ce Regele îl demite din funcția de ministru. Normele privind înlocuirea acestuia în Camera respectivă sunt stabilite prin lege.

Art. 51

Orice membru al uneia dintre Camere, numit de Guvernul Federal în orice funcție retribuită printr-un salariu, cu excepția celei de ministru, și care acceptă o astfel de funcție, încetează imediat să mai participe la lucrările Parlamentului și va ocupa din nou poziția de parlamentar numai dacă este reales.

Art. 52

La fiecare sesiune, fiecare Cameră numește un președinte, mai mulți vicepreședinți și își constituie un birou.

Art. 53

Toate rezoluțiile sunt adoptate cu majoritatea absolută a voturilor exprimate, cu excepția celor prevăzute de regulile de procedură ale celor două Camere cu privire la alegeri și numiri.

În caz de egalitate între voturile pro și contra, propunerea supusă discuției este respinsă.

Niciuna dintre cele două Camere nu poate adopta o rezoluție, decât dacă majoritatea membrilor acesteia este prezentă.

Art. 54

Cu excepția bugetelor și legilor care necesită o majoritate specială, printr-o propunere motivată, semnată de cel puțin trei pătrimi dintre membrii unuia dintre grupurile lingvistice și prezentată după depunerea raportului și înainte de exprimarea votului final în ședință publică, se poate declara că prevederile pe care le indică dintr-un proiect de lege al Guvernului sau dintr-o propunere legislativă pot aduce prejudicii grave relațiilor dintre comunități.

În acest caz, procedura parlamentară este suspendată, iar propunerea este înaintată Consiliului de Miniștri, care, în termen de 30 de zile, furnizează un aviz motivat cu privire la propunere și invită Camera implicată să se pronunțe cu privire la avizul în cauză sau cu privire la proiectul de lege al Guvernului ori la propunerea legislativă care a fost modificată, după necesități.

Această procedură poate fi aplicată numai o singură dată de către membrii unui grup lingvistic cu privire la un anumit proiect de lege al Guvernului sau la o anumită propunere legislativă.

Art. 55

Voturile sunt exprimate prin ridicarea în picioare sau prin apel nominal; atunci când se ia o decizie cu privire la legi în ansamblu, votul este întotdeauna exprimat prin apel nominal. Alegerea și numirea candidaților se face prin vot secret.

Art. 56

Fiecare Cameră are dreptul de a organiza anchete.

Senatul poate decide, la cererea a 15 din membrii săi, ai Camerei Reprezentanților sau ai unuia din Parlamentele comunitare sau regionale ori la cererea

Regelui, cu majoritatea absolută a voturilor exprimate și cu cel puțin o treime din voturile exprimate în fiecare grup lingvistic, că o chestiune având și consecințe asupra competențelor comunităților sau regiunilor, să facă obiectul unui raport de informare. Raportul este aprobat cu majoritatea absolută a voturilor exprimate și cu cel puțin o treime din voturile exprimate în fiecare grup lingvistic.

Dispoziție tranzitorie

Prezentul articol intră în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014. Până la această dată este aplicabilă următoarea dispoziție:

„Fiecare Cameră are drept de anchetă.”

Art. 57

Prezentarea petițiilor în persoană în fața Camerelor este interzisă.

Camera Reprezentanților are dreptul de a trimite miniștrilor petițiile care îi sunt adresate. Miniștrii sunt obligați să dea explicații privind conținutul acestor petiții ori de câte ori Camera solicită acest lucru.

Dispoziție tranzitorie

Alineatul 2 intră în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014. Până la această dată, în locul alineatului 2 este aplicabilă următoarea dispoziție:

„Fiecare Cameră are dreptul de a trimite miniștrilor petiții care le sunt adresate. Miniștrii sunt obligați să dea explicații privind conținutul acestora ori de câte ori Camera solicită acest lucru.”

Art. 58

Niciun membru al oricăreia dintre cele două Camere nu poate fi urmărit în justiție și nu poate fi supus unei anchete cu privire la opiniile și voturile exprimate în decursul exercitării îndatoririlor sale.

Art. 59

Cu excepția infracțiunilor flagrante, niciun membru al oricăreia dintre cele două Camere nu poate fi trimis direct sau citat în fața unei instanțe judecătorești sau arestat, în timpul unei sesiuni, în materie penală, cu excepția cazului în care acest lucru este autorizat de către Camera al cărei membru este.

Cu excepția infracțiunilor flagrante, măsurile coercitive care necesită intervenția unui judecător nu pot fi instituite, în timpul unei sesiuni, în materie penală, împotriva niciunui membru al uneia dintre Camere, decât de către primul președinte al instanței de apel, la solicitarea judecătorului competent. Această decizie trebuie comunicată Președintelui Camerei în cauză.

Toate perchezițiile sau punerile sub sechestru, executate în baza alineatului anterior, pot fi efectuate numai în prezența Președintelui Camerei în cauză sau a unui membru numit de acesta.

În timpul sesiunii, numai procurorii din cadrul Parchetului și funcționarii competenți pot declanșa procedura penală împotriva unui membru al uneia dintre cele două Camere.

Membrul respectiv al uneia dintre cele două Camere poate, în orice etapă a anchetei judiciare, în timpul unei sesiuni și în materie penală, să solicite Camerei din care face parte să suspende procedurile. Pentru a onora această solicitare, Camera respectivă trebuie să ia o decizie cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate.

Reținerea unui membru al oricăreia dintre cele două Camere sau urmărirea acestuia în justiție în fața unei instanțe judecătorești este suspendată în timpul sesiunii, dacă respectiva Cameră din care face parte solicită acest lucru.

Art. 60

Fiecare Cameră stabilește, prin regulamentul său de procedură, modul în care își exercită îndatoririle.

Secțiunea I: Despre Camera Reprezentanților

Art. 61

Membrii Camerei Reprezentanților sunt aleși direct de către cetățenii cu vârsta de minimum 18 ani și care nu se încadrează în categoriile excluse, prevăzute de lege.

Fiecare alegător are dreptul la un singur vot.

Art. 62

Structura comitetelor electorale este reglementată prin lege.

Alegerile se desfășoară în conformitate cu sistemul reprezentării proporționale stabilit prin lege.

Votul este obligatoriu și secret. Acesta se desfășoară la nivel de municipiu, cu excepția cazurilor prevăzute prin lege.

Art. 63

§1. Camera Reprezentanților este compusă din 150 de membri.

§2. Numărul locurilor din fiecare circumscripție electorală este egal cu rezultatul împărțirii numărului de locuitori ai circumscripției electorale la divizorul federal, obținut prin împărțirea numărului de locuitori ai Regatului la 150.

Restul locurilor rămase sunt repartizate circumscripțiilor electorale cu cel mai mare surplus de populație nereprezentată încă.

§3. Distribuția membrilor Camerei Reprezentanților la nivelul circumscripțiilor electorale este stabilită de Rege, proporțional cu numărul de locuitori.

Numărul de locuitori din fiecare circumscripție electorală este stabilit la fiecare zece ani printr-un recensământ sau prin orice alt mijloc definit prin lege. Regele publică rezultatele în termen de șase luni.

În termen de trei luni de la publicare, Regele stabilește numărul de locuri care urmează să fie repartizate fiecărei circumscripții electorale.

Noua distribuție este aplicată începând cu următoarele alegeri generale.

§4. Circumscripțiile electorale sunt stabilite prin lege; aceasta stabilește, de asemenea, condițiile impuse pentru alegători, precum și modul în care se desfășoară alegerile.

Cu toate acestea, legea prevede norme speciale în vederea protejării intereselor legitime ale populației francofone și neerlandofone din fosta provincie Brabant.

Prevederile care stabilesc aceste norme speciale pot fi modificate numai printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Art. 64

Pentru a fi eligibilă, o persoană trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

1. să fie cetățean belgian;
2. să se bucure de drepturi civile și politice;
3. să aibă vârsta de 21 de ani;
4. să aibă reședința în Belgia.

Nicio altă condiție de eligibilitate nu poate fi impusă.

Dispoziție tranzitorie

Punctul 3 al primului alineat intră în vigoare la data alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014. Până la această dată, fără a aduce atingere articolului 64, alineatul 1, punctele 1, 2 și 4, trebuie să fi împlinit 21 de ani.

Art. 65

Membrii Camerei Reprezentanților sunt aleși pentru cinci ani.

Alegerile pentru această Cameră au loc din cinci în cinci ani.

Alegerile pentru Cameră au loc în aceeași zi cu alegerile pentru Parlamentul European.

Dispoziție tranzitorie

Data intrării în vigoare a alineatului 3 este prevăzută într-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, după alegerile pentru Parlamentul European din 2014. Această dată corespunde datei intrării în vigoare a articolului 46, alineatul 6, și articolului 118, paragraful §2, alineatul 4.

În orice caz, alegerile legislative federale se vor organiza în aceeași zi cu primele alegeri pentru Parlamentul European, ca urmare a publicării prezentei versiuni revizuite în Monitorul Oficial belgian.

Art. 66

Fiecare membru al Camerei Reprezentanților dispune de o indemnizație anuală de 12.000 de franci.

Pe teritoriul național, membrii Camerei Reprezentanților au dreptul să călătorească gratuit pe toate mijloacele de transport operate sau concesionate de autoritățile publice.

Președintelui Camerei Reprezentanților i se poate acorda o indemnizație anuală care va fi dedusă din bugetul care acoperă cheltuielile acestei instituții.

Camera Reprezentanților stabilește suma care poate fi dedusă din indemnizație cu titlu de contribuție la fondul de pensii pe care aceasta consideră necesar să îl înființeze.

Secțiunea II: Despre Senat

Art. 67

§1. Senatul este compus din 60 de senatori, dintre care:

1. 29 de senatori numiți dintre membrii săi de Parlamentul Flamand sau dintre membrii grupului lingvistic olandez din Parlamentul Regiunii Bruxelles-Capitală;
2. zece senatori numiți dintre membrii săi de către Parlamentul Comunității Franceze;
3. opt senatori numiți dintre membrii săi de către Parlamentul Valon;
4. doi senatori numiți dintre membrii săi de către grupul lingvistic francez din Parlamentul Regiunii Bruxelles-Capitală;
5. un senator numit dintre membrii săi de către Parlamentul Comunității Germanofone;
6. șase senatori numiți de către senatorii indicați la punctul 1;
7. patru senatori numiți de către senatorii indicați la punctele 2 și 4.

§2. Cel puțin unul dintre senatorii indicați la paragraful §1, punctul 1, trebuie să aibă reședința legală în Regiunea bilingvă a Bruxelles-Capitală în ziua alegerii sale.

Trei dintre senatorii indicați la paragraful §1, punctul 2, sunt membri ai grupului lingvistic francez din Regiunea Bruxelles-Capitală. Prin derogare de la paragraful §1, punctul 2, unul din acești trei senatori nu trebuie să fie membru al Parlamentului Comunității franceze.

§3. Senatul nu poate conține mai mult de două treimi senatori din aceeași categorie.

§4. În cazul în care lista prevăzută la articolul 68, paragraful §2, nu este reprezentată de senatorii prevăzuți la paragraful §1, punctul 1, sau la paragraful §1, punctele 2, 3 sau 4, desemnarea senatorilor prevăzuți la paragraful §1, punctul 6, sau la paragraful §1, punctul 7, se poate face de către deputații aleși pe lista sus-menționată.

Dispoziție tranzitorie

Prezentul articol intră în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014. Până la această dată sunt aplicabile următoarele dispoziții:

„Cu respectarea articolului 72, Senatul este compus din 71 de senatori, dintre care:

1. 25 de senatori aleși, în conformitate cu articolul 61, de comitetul electoral olandez;
2. 15 senatori aleși, în conformitate cu articolul 61, de comitetul electoral francez;
3. zece senatori numiți dintre membrii săi de Parlamentul Comunității Flamande, denumit Parlamentul Flamand;
4. zece senatori numiți dintre membrii săi de către Parlamentul Comunității Franceze;
5. un senator numit dintre membrii săi de către Parlamentul Comunității Germanofone.
6. șase senatori numiți de către senatorii indicați la punctele 1 și 3;
7. patru senatori numiți de către senatorii indicați la punctele 2 și 4.

Atunci când Parlamentul lor este reales în întregime și această realegere nu coincide cu reînnoirea Senatului, senatorii indicați la primul alineat, punctele 3 – 5, care nu mai dețin un loc în Parlament, își păstrează mandatul de senator până la deschiderea primei sesiuni după realegerea Parlamentului lor.

§2. Cel puțin unul dintre senatorii indicați la paragraful §1, primul alineat, punctele 1, 3 și 6, trebuie să aibă reședința legală în Regiunea bilingvă Bruxelles-Capitală, în ziua alegerii sale.

Cel puțin șase dintre senatorii indicați la paragraful §1, primul alineat, punctele 2, 4 și 7, trebuie să aibă reședința legală în Regiunea bilingvă Bruxelles-Capitală, în ziua alegerii lor. Dacă cel puțin patru dintre senatorii indicați la paragraful §1, primul alineat, punctul 2, nu au reședința legală în Regiunea bilingvă a capitalei Bruxelles în ziua alegerii lor, cel puțin doi dintre senatorii indicați la paragraful §1, primul alineat, punctul 4, trebuie să aibă reședința legală în Regiunea bilingvă Bruxelles-Capitală, în ziua alegerii lor.”

Art. 68

§1. Numărul total de senatori menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctul 1, este împărțit între liste în funcție de suma cifrelor electorale din liste, obținute în diferitele circumscripții electorale la alegerile pentru Parlamentul Flamand, conform legii și sistemului de reprezentare proporțională stabilit prin lege.

Listele ale căror cifre electorale sunt adunate conform alineatului 1, nu sunt luate în considerare în ceea ce privește repartizarea locurilor în Senat, prevăzută la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctul 1, decât dacă pe baza lor a fost obținut cel puțin un loc în Parlamentul Flamand.

Listele ale căror cifre electorale sunt adunate conform alineatului 3, nu sunt luate în considerare în ceea ce privește repartizarea locurilor în Senat, prevăzută la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 2 – 4, decât dacă pe baza lor a fost obținut cel puțin un loc în Parlamentul Comunității Franceze, în Parlamentul Valon și în grupul lingvistic francez din Parlamentul Comunității Bruxelles-Capitală.

Desemnarea senatorilor menționați în articolul 76, paragraful §1, primul alineat, punctele 1 – 4, este realizată prin lege, cu excepția aspectelor prevăzute printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, care sunt reglementate prin decret de Parlamentele comunitare, fiecare în ceea ce îl privește. Acest decret trebuie adoptat cu majoritatea a două treimi din voturile exprimate, cu condiția ca majoritatea membrilor Parlamentului menționați, să fie prezentă.

Senatorul la care se face referire la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctul 5, este desemnat de Parlamentul Comunității Germanofone cu majoritatea absolută a voturilor exprimate.

§2. Locurile în Senat prevăzute la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 6 și 7, sunt împărțite între liste în funcție de suma cifrelor electorale din liste, obținute la alegerile pentru Camera Reprezentanților, conform legii și sistemului de reprezentare proporțională stabilit prin lege. Acest sistem este cel prevăzut la articolul 63.

Circumscripțiile teritoriale ale căror voturi sunt luate în considerare pentru repartizarea locurilor de senatori prevăzute la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 6 și 7, din grupul lingvistic olandez, respectiv din grupul lingvistic francez din Senat, sunt prevăzute prin lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

O listă poate fi luată în considerare exclusiv pentru repartizarea locurilor unui singur grup lingvistic.

Desemnarea senatorilor menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 6 și 7, este prevăzută prin lege.

Dispoziție tranzitorie

Prezentul articol intră în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014. Până la această dată sunt aplicabile următoarele dispoziții:

„Numărul total de senatori menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 1 – 4, 6 și 7, este împărțit, conform sistemului de reprezentare proporțională stabilit prin lege, între grupurile lingvistice pe baza numărării

voturilor pentru listele obținute la alegerea senatorilor indicați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 1 și 2.

Pentru numirea senatorilor menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 3 și 4, vor fi luate în considerare numai acele liste pe care este ales cel puțin un senator dintre cei menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 1 și 2, cu condiția ca un număr suficient de membri aleși aflați pe această listă să ocupe un loc, după caz, în Parlamentul Comunității Flamande sau în Parlamentul Comunității Franceze.

Pentru numirea senatorilor menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 6 și 7, vor fi luate în considerare numai acele liste pe care este ales cel puțin un senator din cei menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 1 și 2.

§2. Pentru alegerea senatorilor menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 1 și 2, votul este obligatoriu și secret. Votul este organizat la nivel de municipiu, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

§3. Pentru alegerea senatorilor menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 1 și 2, legea stabilește circumscripțiile electorale și structura comitetelor electorale; aceasta stabilește, de asemenea, condițiile care trebuie îndeplinite pentru a fi alegător, precum și modul în care se desfășoară alegerile.

Legea stabilește regulile pentru numirea senatorilor menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 3 și 5, cu excepția regulilor detaliate prevăzute de legea adoptată cu majoritatea indicată la articolul 4, ultimul alineat, stabilite de Parlamentele comunitare, fiecare pentru comunitatea respectivă, prin lege federală. Legea federală trebuie adoptată cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate, cu condiția ca majoritatea membrilor Parlamentului în cauză să fie prezentă.

Senatorul menționat la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctul 5, este numit de Parlamentul Comunității Germanofone cu majoritatea absolută a voturilor exprimate.

Legea reglementează numirea senatorilor menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 6 și 7.”

Art. 69

Pentru a putea fi aleasă sau numită ca senator, o persoană trebuie:

1. să fie cetățean belgian;
2. să se bucure de drepturi civile și politice;
3. să aibă vârsta de 18 ani;
4. să aibă reședința în Belgia.

Dispoziție tranzitorie

Prezentul articol intră în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014. Până la această dată sunt aplicabile următoarele dispoziții:

„Pentru a putea fi aleasă sau numită ca senator, o persoană trebuie:

1. să fie cetățean belgian;
2. să se bucure de drepturi civile și politice;
3. să aibă vârsta de 21 de ani;
4. să aibă reședința în Belgia.”

Art. 70

Mandatul senatorilor vizați în articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 1 – 5, începe de la data depunerii jurământului la Senat și se termină, după reînnoirea integrală a Parlamentului care i-a desemnat, în prima zi a sesiunii acestuia.

Mandatul senatorilor vizați în articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 6 și 7, începe de la data depunerii jurământului la Senat și se termină în ziua deschiderii primei sesiuni a Camerei Reprezentanților, după ce aceasta a fost reînnoită integral.

Dispoziție tranzitorie

Prezentul articol intră în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014. Până la această dată sunt aplicabile următoarele dispoziții:

„Senatorii menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 1 și 2, sunt aleși pentru o perioadă de patru ani. Senatorii menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 6 și 7, sunt aleși pentru o perioadă de patru ani. În orice caz, Senatul este reînnoit în întregime cu prilejul reînnoirii integrale a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014.”

Art. 71

Senatorii nu primesc salariu.

Totuși, aceștia au dreptul la compensarea cheltuielilor.

Indemnizațiile senatorilor menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 1 – 4, sunt determinate de Parlamentul comunitar sau regional care i-a desemnat. Indemnizația este în sarcina acestui Parlament.

Indemnizația senatorului menționat la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctul 5, corespunde indemnizației senatorilor menționați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctul 3, și este în sarcina Parlamentului Germanofon.

Indemnizația senatorilor vizați la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 6 și 7, este în sarcina Senatului.

Pe teritoriul național, membrii Senatului au dreptul să călătorească gratuit pe toate mijloacele de transport operate sau concesionate de autoritățile publice.

Art. 72

Abrogat.

Art. 73

Orice adunare a membrilor Senatului, care se desfășoară atunci când Camera Reprezentanților nu este în sesiune, este nulă de drept.

CAPITOLUL II

Despre puterea legislativă federală

Art. 74

Prin derogare de la articolul 36, puterea legislativă federală este exercitată în comun de către Rege și Camera Reprezentanților cu privire la alte domenii decât cele menționate la articolele 77 și 78.

Dispoziție tranzitorie

Prezentul articol intră în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014. Până la această dată sunt aplicabile următoarele dispoziții:

„Prin derogare de la articolul 36, puterea legislativă federală este exercitată în comun de către Rege și Camera Reprezentanților cu privire la:

1. acordarea naturalizării;
2. legile legate de răspunderea civilă și penală a miniștrilor Regelui;
3. bugetele și conturile de stat, fără a se aduce atingere articolului 174, primul alineat, cea de-a doua teză;
4. stabilirea contingentelor militare.”

Art. 75

Fiecare ramură a puterii legislative federale are dreptul de a face propuneri legislative. Dreptul de inițiativă al Senatului este limitat la domeniile vizate în articolul 77.

În ceea ce privește domeniile vizate la articolul 78, proiectele de lege depuse în fața Camerelor, la inițiativa Regelui, sunt prezentate în Camera Reprezentanților și sunt apoi trimise la Senat.

Dispoziție tranzitorie

Prezentul articol intră în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014. Până la această dată sunt aplicabile următoarele dispoziții:

„Fiecare ramură a puterii legislative federale are dreptul de a face propuneri legislative.

Cu excepția aspectelor descrise la articolul 77, proiectele de lege depuse în fața Camerelor, la inițiativa Regelui, sunt prezentate în Camera Reprezentanților și sunt apoi trimise la Senat.

Proiectele de lege referitoare la aprobarea tratatelor depuse în fața Camerelor, la inițiativa Regelui, sunt prezentate în Senat și sunt apoi trimise la Camera Reprezentanților.”

Art. 76

Un proiect de lege poate fi adoptat de o Cameră numai după ce a fost votat articol cu articol.

Camerele au dreptul de a modifica și de a diviza articolele și amendamentele propuse.

Regulamentul Camerei Reprezentanților prevede o procedură privind a doua lectură.

Dispoziție tranzitorie

Alineatul 3 intră în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale din 2014.

Art. 77

Camera Reprezentanților și Senatul dispun de competențe egale cu privire la:

1. declararea faptului că există motive de revizuire a prevederilor constituționale, precum și cu privire la revizuirea și coordonarea Constituției;
2. chestiunile care trebuie stabilite de ambele Camere legislative în baza Constituției;
3. legile care trebuie adoptate cu majoritatea prevăzută la articolul 4;
4. legile vizând instituțiile Comunității Germanofone și finanțarea acesteia;
5. legile vizând finanțarea partidelor politice și controlul cheltuielilor electorale;
6. legile privind organizarea Senatului și statutul de senator.

O lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, poate prevedea alte legi cu privire la care Camera Reprezentanților și Senatul dispun de competențe egale.

Dispoziție tranzitorie

Prezentul articol intră în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014. Până la această dată sunt aplicabile următoarele dispoziții:

„Camera Reprezentanților și Senatul dispun de competențe egale cu privire la:

1. declararea faptului că există motive de revizuire a prevederilor constituționale, stabilite de acestea, și cu privire la o astfel de revizuire constituțională;

2. deciziile care trebuie luate de ambele Camere legislative în baza Constituției;
3. legile descrise la articolele 5, 39, 43, 50, 68, 71, 77, 82, 115, 117, 118, 121, 123, 127 – 131, 135 – 137, 140 – 143, 145, 146, 163, 165, 166, 167, paragraful §1, alineatul 3, paragrafele §4 și §5, la articolele 169, 170, paragraful §2, alineatul 2, paragraful §3, alineatele 2 și 3, paragraful §4, alineatul 2, și de articolele 175 – 177, precum și toate legile adoptate în vederea executării legilor și articolelor sus-menționate;
4. legile care trebuie adoptate cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, precum și legile adoptate în vederea punerii în aplicare a unor astfel de legi;
5. legile menționate la articolul 34;
6. legile de aprobare a tratatelor;
7. legile adoptate în conformitate cu articolul 169, în vederea garantării respectării angajamentelor internaționale sau supranaționale;
8. legile privind Consiliul de Stat;
9. organizarea instanțelor judecătorești;
10. legile care aprobă acordurile de cooperare încheiate între stat, comunități și regiuni.

O lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, poate prevedea alte legi cu privire la care Camera Reprezentanților și Senatul dispun de competențe egale.”

Art. 78

§1. Cu excepția chestiunilor descrise la articolul 77, proiectele de lege adoptate de Camera Reprezentanților sunt trimise la Senat în ceea ce privește următoarele chestiuni:

1. legile adoptate în executarea legilor adoptate cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat;
2. legile vizate la articolele 5, 39, 115, 117, 118, 121, 123, 127 – 129, 131, 135c – 137, 141 – 143, 163, 165, 166, 167, paragraful §1, alineatul 3, 169, 170, paragraful §2, alineatul 2, 175 și 177, cât și legile adoptate pentru punerea în aplicare a legilor și articolelor sus-menționate, cu excepția legislației vizând votul electronic;
3. legile adoptate în conformitate cu articolul 169 cu scopul de a garanta respectarea obligațiilor internaționale sau supranaționale;
4. legile privind Consiliul de Stat și jurisdicțiile administrative federale;

O lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, poate prevedea alte materii pe care Senatul le poate examina conform procedurii descrise în prezentul articol.

§2. Senatul examinează proiectul de lege la cererea majorității membrilor săi și cu cel puțin o treime din membrii fiecărui grup lingvistic. Această cerere este formulată în termen de 15 zile de la primirea proiectului de lege.

În interval de maximum 30 de zile, Senatul poate:

- decide să nu modifice proiectul de lege;
- adopta proiectul de lege după modificarea acestuia.

În cazul în care Senatul nu se pronunță cu privire la proiectul de lege în intervalul de timp alocat sau dacă Senatul a informat Camera Reprezentanților cu privire la decizia sa de a nu modifica, proiectul este trimis de Camera Reprezentanților către Rege.

Dacă proiectul de lege a fost modificat, Senatul îl trimite la Camera Reprezentanților, care ia hotărârea finală prin adoptarea sau amendarea proiectului de lege.

Dispoziție tranzitorie

Prezentul articol intră în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014. Până la această dată sunt aplicabile următoarele dispoziții:

„Cu excepția chestiunilor descrise la articolele 74 și 77, proiectele de lege adoptate de Camera Reprezentanților sunt trimise la Senat.

La cererea a cel puțin 15 senatori, Senatul examinează proiectele de lege. Această cerere trebuie făcută în termen de 15 zile de la primirea proiectului de lege.

În interval de maximum 60 de zile, Senatul poate:

- decide să nu modifice proiectul de lege;
- adopta proiectul de lege după modificarea acestuia.

În cazul în care Senatul nu se pronunță cu privire la proiectul de lege în intervalul de timp alocat sau dacă Senatul a informat Camera Reprezentanților cu privire la decizia sa de a nu modifica, proiectul este trimis de Camera Reprezentanților către Rege.

Dacă proiectul de lege a fost modificat, Senatul îl trimite la Camera Reprezentanților, care ia hotărârea finală prin adoptarea sau prin respingerea tuturor amendamentelor adoptate de Senat sau a unei părți a acestora.”

Art. 79

Abrogat.

Art. 80

Abrogat.

Art. 81

Abrogat.

Art. 82

Un comitet consultativ al Parlamentului, compus în mod egal din membri ai Camerei Reprezentanților și ai Senatului, soluționează conflictele de competență

care apar între cele două Camere și poate în orice moment, pe baza acordului reciproc, să extindă termenele de examinare prevăzute la articolul 78.

În cazul în care nu se formează nicio majoritate în cele două grupuri care constituie comitetul, acesta va lua decizii cu o majoritate de două treimi din membrii săi.

Structura și modul de funcționare al comitetului, precum și modul de calcul al termenelor prevăzute la articolul 78 sunt stabilite prin lege.

Dispoziție tranzitorie

Prezentul articol intră în vigoare în ziua alegerilor vizând reînnoirea integrală a Parlamentelor comunitare și regionale în 2014. Până la această dată sunt aplicabile următoarele dispoziții:

„Un comitet consultativ al Parlamentului, compus în mod egal din membri ai Camerei Reprezentanților și ai Senatului, soluționează conflictele de competență care apar între cele două Camere și poate în orice moment, pe baza acordului reciproc, să extindă termenele de examinare prevăzute la articolele 78 – 81.

În cazul în care nu se formează nicio majoritate în cele două grupuri care constituie comitetul, acesta va lua decizii cu o majoritate de două treimi din membrii săi.

Structura și modul de funcționare al comitetului, precum și modul de calcul al termenelor prevăzute la articolele 78 – 81 sunt stabilite prin lege”.

Art. 83

Fiecare propunere legislativă și fiecare proiect de lege al Guvernului trebuie să menționeze dacă se referă la o chestiune descrisă la articolul 74, articolul 77 sau articolul 78.

Art. 84

Numai legea poate oferi o interpretare unei alte legi.

CAPITOLUL III Despre Rege și Guvernul Federal

Secțiunea I: Despre Rege

Art. 85

Prerogativele constituționale ale Regelui sunt ereditare în baza descendenței directe, naturale și legitime din Majestatea Sa Leopold George Christian Frederick de Saxe-Coburg, conform dreptului de primogenitură.

Descendentul menționat la primul alineat, care se căsătorește fără consimțământul Regelui sau, în absența acestuia, fără consimțământul celor care exercită prerogativele regale în cazurile prevăzute prin Constituție, își pierde dreptul la tron.

Cu toate acestea, acest drept îi poate fi restituit de către Rege sau, în absența acestuia, de către persoanele care exercită prerogativele regale în cazurile prevăzute prin Constituție, dar numai cu acordul ambelor Camere.

Art. 86

În lipsa unui descendent al Majestății Sale Leopold George Christian Frederick de Saxe-Coburg, Regele poate numi un succesor, cu acordul Camerelor, în modul prevăzut la articolul 87.

În absența unei astfel de numiri, efectuată în modul descris mai sus, tronul este considerat vacant.

Art. 87

Regele nu poate ocupa funcția de conducător al unui alt stat fără consimțământul ambelor Camere.

Niciuna din Camere nu poate delibera cu privire la această chestiune decât în prezența a cel puțin două treimi din membrii săi, iar rezoluția poate fi adoptată numai cu cel puțin două treimi din voturi.

Art. 88

Persoana Regelui este inviolabilă; miniștrii săi sunt răspunzători.

Art. 89

Legea stabilește Lista Civilă pentru durata fiecărei domnii.

Art. 90

La moartea Regelui, Camerele se întrunesc fără să fie convocate, cel târziu în a zecea zi de la decesul acestuia. În cazul în care Camerele au fost dizolvate anterior și dacă actul de dizolvare impune convocarea acestora după cea de-a zecea zi de la decesul Regelui, membrii fostelor Camere își reiau funcțiile până la întrunirea noilor membri care îi vor înlocui.

De la decesul Regelui și până la depunerea jurământului de către succesorul acestuia la tron sau de către Regent, prerogativele constituționale ale Regelui sunt exercitate, în numele poporului belgian, de către miniștrii întruniți în consiliu, care sunt responsabili pentru exercitarea acestora.

Art. 91

Regele ajunge la majorat la împlinirea vârstei de 18 ani.

Regele poate urca pe tron numai după depunerea următorului jurământ în fața Camerelor reunite:

„Jur să respect Constituția și legile poporului belgian, să păstrez independența țării și integritatea sa teritorială.”

Art. 92

Dacă, la moartea Regelui, succesorul său este minor, cele două Camere se întrunesc în ședință comună, în vederea numirii Regentului și a unui tutore.

Art. 93

În cazul în care Regele se află în imposibilitatea de a conduce, după constatarea unei astfel de incapacități, miniștrii săi vor convoca imediat Camerele. Regentul și tutorele sunt numiți de Camerele reunite.

Art. 94

Funcția de Regent poate fi ocupată de o singură persoană.

Regentul își ocupă funcția numai după depunerea jurământului prevăzut la articolul 91.

Art. 95

În cazul în care tronul este vacant, Camerele, reunite în ședință comună, numesc provizoriu un Regent, până la convocarea Camerelor complet reînnoite; această ședință trebuie să aibă loc în termen de două luni. Noile Camere, deliberând în ședință comună, ocupă tronul vacant.

*Secțiunea II: Despre Guvernul Federal***Art. 96**

Regele numește și demite din funcție miniștrii.

Guvernul Federal își prezintă demisia în fața Regelui în cazul în care Camera Reprezentanților, cu majoritatea absolută a membrilor săi, adoptă o moțiune de cenzură și propune un succesor al Prim-ministrului, în vederea numirii de către Rege, sau propune un succesor al Prim-ministrului în vederea numirii de către Rege în termen de trei zile de la respingerea moțiunii de încredere. Regele numește succesorul propus în funcția de Prim-ministru, care ocupă această funcție la investirea noului Guvern Federal.

Art. 97

Numai cetățenii belgieni pot ocupa funcția de ministru.

Art. 98

Niciun membru al familiei regale nu poate ocupa funcția de ministru.

Art. 99

Consiliul de Miniștri este compus din maximum 15 membri.

Cu posibila excepție a Prim-ministrului, Consiliul de Miniștri este compus dintr-un număr egal de membri neerlandofoni și francofoni.

Art. 100

Miniștrii au acces la ambele Camere și trebuie audiați ori de câte ori solicită acest lucru.

Camera Reprezentanților poate solicita prezența miniștrilor. Senatul poate solicita prezența acestora în vederea discutării unui proiect de lege al Guvernului sau a unei propuneri legislative, așa cum se specifică la articolul 77, ori a unui proiect de lege al Guvernului, așa cum se specifică la articolul 78, sau în vederea exercitării dreptului său de anchetă, așa cum se specifică la articolul 56. Senatul poate solicita prezența acestora și pentru alte chestiuni.

Art. 101

Miniștrii sunt responsabili în fața Camerei Reprezentanților.

Niciun ministru nu poate fi urmărit în justiție și nu poate fi supus unei investigații cu privire la opiniile exprimate în decursul exercitării îndatoririlor sale.

Art. 102

În niciun caz, decretul scris sau verbal al Regelui nu poate exonera un ministru de responsabilitate.

Art. 103

Miniștrii sunt judecați exclusiv de către instanța de apel pentru infracțiunile care se presupune a fi fost comise de aceștia în exercitarea îndatoririlor lor. Aceeași regulă se aplică în cazul infracțiunilor care se presupune a fi fost comise de către miniștri în afara exercitării îndatoririlor lor și pentru care sunt judecați în cursul exercitării îndatoririlor lor. După caz, articolele 59 și 120 nu sunt aplicabile.

Legea prevede modalitatea de a acționa împotriva acestora, atât în timpul urmăririi penale, cât și în timpul judecării acestora.

Legea desemnează instanța de apel competentă, care se întrunește în plen, și stabilește componența acesteia. Împotriva hotărârilor instanței de apel se poate face recurs la camerele reunite ale Curții Supreme, care nu se pronunță cu privire la fondul cauzei.

Numai procurorul public de pe lângă instanța de apel competentă poate declanșa și conduce procedura penală împotriva unui ministru.

Este nevoie de autorizarea de către Camera Reprezentanților a solicitării oricărui procuror public de trimitere a ministrului în cauză în fața unei anumite instanțe judecătorești sau de achitare a acestuia, pentru trimiterea sa în judecată în fața instanței de apel și, cu excepția infracțiunilor flagrante, pentru arestarea sa.

Legea prevede procedura de urmat atunci când articolele 103 și 125 sunt ambele aplicabile.

Un ministru condamnat în conformitate cu prevederile primului alineat poate fi grațiat numai la solicitarea Camerei Reprezentanților.

Legea prevede care sunt cazurile și în conformitate cu ce reguli se poate declanșa o acțiune civilă de către părțile vătămate.

Dispoziție tranzitorie

Prezentul articol nu este aplicabil actelor care au făcut obiectul unei investigații judiciare preliminare sau al unei proceduri declanșate înainte de intrarea în vigoare a legii care pune în aplicare acest articol.

În acest caz, se aplică următoarea regulă: Camera Reprezentanților are dreptul de a pune sub acuzare miniștrii și de a-i trimite în fața Curții Supreme. Numai camerele reunite ale acestei curți sunt competente să judece miniștrii, în cazurile aflate sub incidența legilor penale, prin aplicarea pedepselor prevăzute de astfel de legi. Legea din 17 decembrie 1996 cu privire la punerea în aplicare temporară și parțială a articolului 103 din Constituție rămâne aplicabilă în astfel de cazuri.

Art. 104

Regele numește și demite din funcție secretarii federali de stat.

Aceștia sunt membri ai Guvernului Federal. Ei nu fac parte din Consiliul de Miniștri. Aceștia acționează ca miniștri adjuncți.

Regele stabilește îndatoririle și limitele în care pot primi dreptul la contrasemnătură.

Prevederile constituționale care se aplică miniștrilor se aplică în egală măsură secretarilor federali de stat, cu excepția articolului 90, alineatul 2, și a articolelor 93 și 99.

*Secțiunea III: Despre responsabilități***Art. 105**

Regele nu are nicio prerogativă, cu excepția celor îi sunt atribuite oficial de Constituție și de către legile specifice adoptate în temeiul Constituției.

Art. 106

Niciun act al Regelui nu poate intra în vigoare fără contrasemnătura unui ministru care, prin aplicarea acesteia, își asumă responsabilitatea pentru actul respectiv.

Art. 107

Regele acordă ranguri militare.

Acesta numește în funcție funcționari publici în cadrul aparatului administrativ general și al afacerilor externe, cu excepțiile prevăzute prin legi.

El numește persoane și în alte funcții, numai în baza prevederilor legale specifice.

Art. 108

Regele emite decrete și reglementări necesare în vederea executării legislației, fără a dispune de prerogativa de a suspenda legile în sine sau de a acorda o dispensă de la executarea acestora.

Art. 109

Regele aprobă și promulgă legi.

Art. 110

Regele are dreptul de a anula sau de a reduce hotărârile pronunțate de judecători, cu excepția hotărârilor luate cu privire la miniștrii și membrii guvernelor regionale și comunitare în cauză.

Art. 111

Regele nu poate grația un ministru sau membru al unui Guvern regional sau comunitar, condamnat de Curtea Supremă, decât la solicitarea Camerei Reprezentanților sau a Parlamentului implicat.

Art. 112

Conform prevederilor legale, Regele poate bate monede.

Art. 113

Regele poate conferi titluri nobiliare, fără a avea prerogativa de a asocia vreun privilegiu acestora.

Art. 114

Regele acordă ordine militare, cu respectarea normelor prevăzute prin lege.

CAPITOLUL IV **Despre comunități și regiuni**

Secțiunea I: Despre autorități publice

Subsecțiunea I: Despre Parlamentele comunitare și regionale

Art. 115

§1. Există un Parlament al Comunității Flamande, denumit Parlamentul Flamand, și un Parlament al Comunității Franceze, a căror structură și modalitate de funcționare sunt stabilite printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Există un Parlament al Comunității Germanofone, a cărui structură și modalitate de funcționare sunt stabilite prin lege.

§2. Cu respectarea articolului 137, autoritățile regionale menționate la articolul 39 includ un Parlament pentru fiecare regiune.

Art. 116

§1. Parlamentele comunitare și regionale sunt compuse din reprezentanți aleși.

§2. Fiecare Parlament comunitar este compus din membri aleși direct ca membri al Parlamentului comunitar în cauză sau ca membri ai unui Parlament regional.

Cu excepția cazului în care se aplică articolul 137, fiecare Parlament regional este compus din membri aleși direct ca membri al Parlamentului regional în cauză sau ca membri ai unui Parlament comunitar.

Art. 117

Membrii Parlamentelor comunitare și regionale sunt aleși pentru o perioadă de cinci ani.

Alegerile pentru Parlamentele regionale și comunitare au loc în aceeași zi și coincid cu alegerile pentru Parlamentul European.

În ceea ce privește punerea în aplicarea unei legi prevăzute la articolul 118, paragraful §2, alineatul 4, un decret sau o reglementare prevăzută la articolul 134, adoptată conform articolului 118, paragraful §2, alineatul 4, poate deroga de la alineatele 1 și 2.

Art. 118

§1. Alegerile menționate la articolul 116, paragraful §2, precum și structura și modul de funcționare ale Parlamentelor comunitare și regionale sunt reglementate prin lege. Cu excepția cazului Parlamentului Comunității Germanofone, această lege este adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

§2. Legea adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, desemnează toate aspectele legate de alegerea, structura și funcționarea Parlamentului Comunității Flamande, a Parlamentului Comunității Franceze și ale Parlamentului Regiunii Valone, pe care aceste Parlamente le reglementează, fiecare pentru sine, fie printr-o lege federală sau prin norma menționată la articolul 134, după caz. Această lege federală sau norma menționată la articolul 134 sunt adoptate cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate, cu condiția ca majoritatea membrilor Parlamentului în cauză să fie prezenți.

Legea prevăzută la primul alineat prevede condițiile suplimentare privind majoritatea de vot în ceea ce privește Parlamentul Regiunii Bruxelles.

Chestiunile privind alegerea, compoziția și funcționarea Parlamentului Comunității Germanofone, care sunt adoptate de acesta prin decret, sunt prevăzute prin lege. Acest decret este adoptat cu majoritatea a două treimi din voturile exprimate, cu condiția ca majoritatea membrilor Parlamentului în cauză să fie prezenți.

Legea prevăzută la alineatul 1 sau la alineatul 3, după caz, poate conferi Parlamentelor comunitare sau regionale competența de a reglementa asupra duratei propriei legislaturi, precum și cu privire la data alegerilor parlamentare, fiecare în ceea ce îl privește, prin decret sau norma prevăzută la articolul 134, după caz. Acest decret sau norma vizată la articolul 134 sunt adoptate cu majoritățile prevăzute la alineatele 1 – 3.

Dispoziție tranzitorie

Prin lege, adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, se determină, după alegerile pentru Parlamentul European din 2014, data intrării în vigoare a articolului 46, alineatul 6, și a articolului 65, alineatul 3.

Art. 118bis

Pe teritoriul național, membrii Parlamentelor comunitare și regionale menționați în articolele 2 și 3 au dreptul să călătorească gratuit pe toate mijloacele de transport operate sau concesionate de autoritățile publice.

Art. 119

Un membru al unui Parlament comunitar sau regional nu poate fi în același timp și membru al Camerei Reprezentanților. În plus, acesta nu poate fi nici senator, așa cum se prevede la articolul 67, paragraful §1, primul alineat, punctele 6 și 7.

Art. 120

Toți membrii Parlamentelor comunitare și regionale beneficiază de imunitățile descrisă în articolele 58 și 59.

Subsecțiunea II: Despre guvernele comunitare și regionale

Art. 121

§1. Există un Guvern al Comunității Flamande și un Guvern al Comunității Franceze, a căror structură și modalitate de funcționare sunt stabilite printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Există un Guvern al Comunității Germanofone, a cărui structură și modalitate de funcționare sunt stabilite prin lege.

§2. Fără a aduce atingere articolului 137, autoritățile regionale menționate la articolul 39 includ un Guvern pentru fiecare regiune.

Art. 122

Membrii fiecărui Guvern comunitar sau regional sunt aleși de Parlamentul corespunzător.

Art. 123

§1. Legea prevede structura și modul de funcționare al Guvernelor comunitare și regionale. Cu excepția cazului Guvernului Comunității Germanofone, această lege este adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

§2. Legea adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, desemnează toate aspectele legate de alegerea, structura și funcționarea Guvernului Regiunii Bruxelles, Guvernului Comunității Flamande, a Guvernului Comunității

Franceze și a Guvernului Regiunii Valone, reglementate de Parlamentele corespunzătoare, fiecare pentru sine, printr-o lege federală sau prin norma menționată la articolul 134, după caz. Această lege federală sau norma menționată la articolul 134 sunt adoptate cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate, cu condiția ca majoritatea membrilor Parlamentului în cauză să fie prezenți.

Legea prevăzută la primul alineat prevede condițiile suplimentare privind majoritatea de vot în ceea ce privește Parlamentul Regiunii Bruxelles.

Chestiunile privind alegerea, compoziția și funcționarea Parlamentului Comunității Germanofone, care sunt adoptate de acesta prin decret, sunt prevăzute prin lege. Acest decret este adoptat cu majoritatea a două treimi din voturile exprimate, cu condiția ca majoritatea membrilor Parlamentului în cauză să fie prezenți.

Art. 124

Niciun membru al unui Guvern comunitar sau regional nu poate fi urmărit în justiție și nu poate fi supus unei anchete cu privire la opiniile și voturile exprimate în decursul exercitării îndatoririlor sale.

Art. 125

Membrii unui Guvern comunitar sau regional sunt judecați exclusiv de către instanța de apel pentru infracțiunile care se presupune a fi fost comise de aceștia în exercitarea îndatoririlor lor. Aceeași regulă se aplică în cazul infracțiunilor care se presupune a fi fost comise de către membrii Guvernului comunitar sau regional în afara exercitării îndatoririlor lor și pentru care sunt judecați în cursul exercitării îndatoririlor lor. După caz, articolele 120 și 59 nu sunt aplicabile.

Legea prevede modalitatea de a acționa împotriva acestora, atât în timpul urmării penale, cât și în timpul judecării acestora.

Legea desemnează instanța de apel competentă, care se întrunește în plen, și specifică componența acesteia. Împotriva hotărârilor instanței de apel se poate face recurs la Camerele reunite ale Curții Supreme, care nu se pronunță cu privire la fondul cauzei.

Numai procurorul public de pe lângă instanța de apel competentă poate declanșa și conduce procedura penală împotriva unui membru al unui Guvern comunitar sau regional.

Este nevoie de autorizarea Parlamentului comunitar sau regional în cauză, fiecare pentru aspectele de competență sa, a solicitării unui procuror de trimitere a membrului în cauză în fața unei anumite instanțe sau de a-l achita, pentru trimiterea acestuia în judecată în fața instanței de apel și, cu excepția infracțiunilor flagrante, pentru arestarea acestuia.

Legea prevede procedura de urmat atunci când articolele 103 și 125 sunt ambele aplicabile și în cazul dublei aplicări a articolului 125.

Un membru al unui Guvern comunitar sau regional, condamnat în conformitate cu prevederile primului alineat, poate fi grațiat numai la solicitarea Parlamentului comunitar sau regional în cauză.

Legea prevede care sunt cazurile în care și în conformitate cu ce reguli se poate declanșa o acțiune civilă de către părțile vătămate.

Legile menționate în acest articol trebuie să fie adoptate cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Dispoziție tranzitorie

Prezentul articol nu este aplicabil actelor care au făcut obiectul unei investigații judiciare preliminare sau al unei proceduri declanșate înainte de intrarea în vigoare a legii care pune în aplicare acest articol.

În acest caz, se aplică următoarea regulă: Parlamentul comunitar sau regional are dreptul de a pune sub acuzare membri ai Guvernului propriu și de a-i trimite în fața Curții Supreme. Numai Camerele reunite ale acestei Curți sunt competente să judece miniștrii, în cazurile aflate sub incidența legilor penale, prin aplicarea pedepselor prevăzute de astfel de legi. Legea specială din 28 februarie 1997 cu privire la punerea în aplicare temporară și parțială a articolului 125 din Constituție rămâne aplicabilă în astfel de cazuri.

Art. 126

Prevederile constituționale aplicabile membrilor Guvernelor regionale și comunitare, precum și legile de implementare a acestora, prevăzute de articolul 125, ultimul alineat, se aplică în egală măsură secretarilor regionali de stat.

Secțiunea II: Despre responsabilități

Subsecțiunea I: Despre responsabilitățile comunităților

Art. 127

§1. Parlamentele comunităților flamandă și franceză, fiecare cu privire la aspectele de competența sa, reglementează prin legi federale:

1. aspectele culturale;
2. învățământul, cu excepția:
 - a. stabilirii începutului și sfârșitului ciclului de învățământ obligatoriu;
 - b. standardelor minime pentru acordarea diplomelor;
 - c. sistemului de pensii;
3. cooperarea dintre comunități, precum și cooperarea internațională, inclusiv încheierea de tratate cu privire la aspectele menționate la punctele 1 și 2.

O lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, desemnează aspectele culturale menționate la punctul 1 și stabilește formele de cooperare menționate la punctul 3, precum și modalitățile specifice de încheiere a tratatelor menționate la punctul 3.

§2. Aceste legi federale au putere de lege în regiunile neerlandofone și, respectiv, francofone, precum și în acele instituții constituite în Regiunea bilingvă Bruxelles, care, ca urmare a activităților desfășurate, trebuie considerate ca aparținând exclusiv unei singure comunități.

Art. 128

§1. Parlamentele comunităților flamandă și franceză, fiecare cu privire la aspectele de competența sa, reglementează prin legi federale aspectele legate de persoane, precum și, în legătură cu acestea, cooperarea dintre comunități și cooperarea internațională, inclusiv încheierea tratatelor.

O lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, desemnează astfel de aspecte legate de persoane și stabilește formele de cooperare, precum și modalitățile specifice pentru încheierea tratatelor.

§2. Aceste legi federale au putere de lege în regiunile neerlandofone și, respectiv, francofone, precum și, cu excepția cazului în care o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, prevede contrariul, cu privire la acele instituții constituite în Regiunea bilingvă Bruxelles, care, ca urmare a organizării lor, trebuie considerate ca aparținând exclusiv unei singure comunități.

Art. 129

§1. Parlamentele comunităților flamandă și franceză reglementează prin excluderea legiuitorilor federali, fiecare cu privire la aspectele de competența sa, folosirea limbilor în:

1. aspecte administrative;
2. învățământul desfășurat în instituțiile înființate, subvenționate sau recunoscute de autoritățile publice;
3. relațiile sociale dintre angajatori și angajați, precum și actele și documentele societăților comerciale, prevăzute prin lege și prin reglementări.

§2. Aceste legi federale au putere de lege în regiunile neerlandofone și, respectiv, francofone, cu excepția următoarelor:

- municipiile sau grupurile de municipii care se învecinează cu o altă regiune lingvistică și în care legea prevede sau permite folosirea unei alte limbi decât cea a regiunii în care sunt localizate. Pentru aceste municipii, se poate efectua o schimbare a normelor care guvernează folosirea limbilor în cazurile descrise la paragraful §1, numai printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat;
- serviciile a căror activitate se extinde dincolo de regiunea lingvistică în care sunt situate;
- instituțiile federale și internaționale desemnate de lege care desfășoară activități comune mai multor comunități.

Art. 130

§1. Parlamentul Comunității Germanofone reglementează pe bază de lege federală:

1. aspectele culturale;
2. aspectele legate de persoane;
3. învățământul, în limitele prevăzute de articolul 127, paragraful §1, primul alineat, punctul 2;
4. cooperarea dintre comunități, precum și cooperarea internațională, inclusiv încheierea de tratate cu privire la aspectele menționate la punctele 1 – 3;
5. folosirea limbilor în scop educațional în instituțiile înființate, subvenționate sau recunoscute de autoritățile publice.

Prin lege sunt desemnate aspectele culturale menționate la punctele 1 și 2 și sunt stabilite formele de cooperare menționate la punctul 4, precum și modul de încheiere a tratatelor.

§2. Aceste legi federale au putere de lege în regiunea germanofonă.

Art. 131

Măsurile desemnate pentru prevenirea tuturor formelor de discriminare din motive ideologice sau filosofice sunt stabilite prin lege.

Art. 132

Dreptul de inițiativă legislativă aparține Guvernului comunitar și membrilor Parlamentului comunitar.

Art. 133

Numai legea federală poate oferi o interpretare cu valoare de autoritate a prevederilor legislative federale.

Subsecțiunea II: Despre competențele regiunilor

Art. 134

Legile adoptate în vederea punerii în aplicare a articolului 39 stabilesc forța juridică a normelor pe care autoritățile înființate de acestea le adoptă în domeniile stabilite de aceste legi.

Acestea pot conferi organelor în cauză prerogativa de a adopta legi federale care au putere de lege, în cadrul jurisdicției și în modul stabilit de respectivele legi.

Subsecțiunea III: Dispoziții speciale

Art. 135

O lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, desemnează autoritățile care exercită, pentru Regiunea bilingvă Bruxelles-Capitală,

competențele care nu au fost atribuite comunităților cu privire la aspectele menționate la articolul 128, paragraful §1.

Art. 135bis

Prin lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, poate atribui Regiunii bilingve Bruxelles competențele care nu au fost atribuite comunităților, în ceea ce privește ipotezele prevăzute de articolul 127, paragraful §1, alineatul 1, punctul 1, și ipotezele vizate la punctul 3.

Art. 136

Există grupuri lingvistice în cadrul Parlamentului Regiunii Bruxelles-Capitală, precum și comitete executive responsabile pentru probleme comunitare; structura, funcționarea și competențele acestora, precum și, cu respectarea articolului 175, finanțarea lor sunt reglementate printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Comitetele formează împreună Comitetul Unit care are rolul de organ de consultare și coordonare între cele două comunități.

Art. 137

În vederea aplicării articolului 39, Parlamentele Comunităților flamandă și franceză, precum și guvernele respective pot exercita competențele Regiunii Flamande și, respectiv, ale Regiunii Valone, în condițiile și conform termenilor prevăzuți de lege. Această lege trebuie să fie adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Art. 138

Parlamentul Comunității Franceze, pe de o parte, și Parlamentul Regiunii Valone și grupul lingvistic francofon al Parlamentului Regiunii Bruxelles, pe de altă parte, pot decide de comun acord, fiecare pe bază de legi federale, ca, în regiunea francofonă, Parlamentul și Guvernul Regiunii Valone și, în Regiunea bilingvă Bruxelles, grupul lingvistic francez din Parlamentul Regiunii Bruxelles și comitetul executiv al acestuia să exercite, integral sau parțial, competențele comunității franceze.

Aceste legi federale sunt adoptate cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate în Parlamentul Comunității Franceze și cu o majoritate absolută a voturilor exprimate în Parlamentul Regiunii Valone și în cadrul grupului francofon din Parlamentul Regiunii Bruxelles, cu condiția ca majoritatea membrilor Parlamentului sau ai grupului lingvistic în cauză să fie prezenți. Acestea pot reglementa finanțarea competențelor pe care le desemnează, precum și transferul de personal, bunuri, drepturi și obligații, legate de astfel de competențe.

Aceste competențe sunt exercitate, după caz, prin intermediul legilor federale, deciziilor sau reglementărilor.

Art. 139

La propunerea Guvernelor respective, Parlamentul Comunității Germanofone și Parlamentul Regiunii Valone pot, fiecare pe baza unei legi federale, să

hotărăscă de comun acord ca Parlamentul și Guvernul Comunității Germanofone să exercite, integral sau parțial, competențele Regiunii Valone.

Aceste competențe sunt exercitate, după caz, prin intermediul legilor federale, deciziilor sau reglementărilor.

Art. 140

Parlamentul și Guvernul Comunității Germanofone exercită, prin decizii și reglementări, toate celelalte competențe care le sunt atribuite prin lege.

Articolul 159 este aplicabil cu privire la aceste decizii și reglementări.

CAPITOLUL V

Despre Curtea Constituțională și prevenirea și soluționarea conflictelor

Secțiunea I: Despre prevenirea conflictelor de competență

Art. 141

Legea prevede o procedură de prevenire a conflictelor între legi, legi federale și normele menționate la articolul 134, precum și între diferitele legi federale și între diferitele norme menționate la articolul 134.

Secțiunea II: Despre Curtea Constituțională

Art. 142

Pentru întreg teritoriul Belgiei există o Curte Constituțională, a cărei structură, competențe și modalitate de funcționare sunt stabilite prin lege.

Această Curte decide prin hotărâri judecătorești cu privire la:

1. conflictele menționate la articolul 141;
2. încălcarea articolelor 10, 11 și 24 de către o lege, o lege federală sau o normă menționată la articolul 134;
3. încălcarea articolelor constituționale stabilite în mod legal printr-o lege, o lege federală sau o normă menționată la articolul 134.

O sesizare poate fi înaintată Curții de orice autoritate desemnată prin lege, de către orice persoană care poate dovedi că are un interes sau, pe cale prejudiciară, de orice instanță.

Curtea se pronunță prin hotărâre, în condițiile și în conformitate cu termenii prevăzuți de lege, în legătură cu orice referendum menționat în art. 39bis înainte de a fi organizat.

Legea, în condițiile pe care le va reglementa expres, poate da Curții Constituționale competența de a se pronunța prin hotărâre și asupra contestațiilor îndreptate împotriva deciziilor adunărilor sau autorităților legislative referitoare la controlul cheltuielilor efectuate în cadrul alegerilor pentru Camera Reprezentanților.

Legile menționate la primul alineat, la alineatul 2, punctul 3, și la al treilea alineat sunt adoptate cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Secțiunea III: Despre prevenirea și soluționarea conflictelor de interes

Art. 143

§1. În cursul exercitării responsabilităților care le revin, statul federal, comunitățile, regiunile și Comisia Comunitară Comună acționează cu loialitate față de statul federal, în vederea prevenirii conflictelor de interes.

§2. Senatul ia decizii, pe baza unor avize motivate, cu privire la conflictele de interes care pot apărea între adunările care legiferează prin legi, legi federale sau normele menționate la articolul 134, conform condițiilor și în modul stabilit prin legea adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

§3. O lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, organizează o procedură care are în vedere prevenirea și soluționarea conflictelor de interes între Guvernul Federal, guvernele comunitare și regionale și Comitetul Unit al Comisiei Comunitare Comune.

§4. Procedurile menționate la paragrafele §2 și §3 nu se aplică legilor, decretelor, reglementărilor, actelor și deciziilor statului federal în ceea ce privește fundamentele taxelor, ale cotelor de impozitare și scutirilor, cât și oricărui alt element cu rol în calcularea impozitului pe venit.

Dispoziție tranzitorie

În ce privește prevenirea și soluționarea conflictelor de interes, legea ordinară din 09 august 1980 cu privire la reformele instituționale rămâne valabilă; cu toate acestea, aceasta poate fi abrogată, completată, corectată sau înlocuită doar de legile menționate la paragrafele §2 și §3.

CAPITOLUL VI **Despre puterea judecătorească**

Art. 144

Disputele privind drepturile civile sunt exclusiv de competența instanțelor judecătorești.

Legea poate împuternici Consiliul de Stat sau curțile administrative federale, în conformitate cu prevederile sale exprese, să se pronunțe asupra efectelor pe care deciziile acestora le au asupra respectării legilor civile.

Art. 145

Disputele privind drepturile politice sunt exclusiv de competența instanțelor judecătorești, mai puțin excepțiile prevăzute prin lege.

Art. 146

Instanțele judecătorești și organele care pot pronunța hotărâri judecătorești pot fi stabilite numai printr-o lege. Nu pot fi create instanțe sau comisii extraordinare, indiferent de denumirea acestora.

Art. 147

Există o Curte Supremă pentru întreg teritoriul Belgiei.

Această Curte nu are nicio competență asupra fondului cauzei.

Art. 148

Ședințele Curții sunt publice, cu excepția cazului în care caracterul public pune în pericol liniștea sau bunele moravuri; în acest caz, Curtea declară acest lucru printr-o hotărâre judecătorească.

În cazul unor infracțiuni politice sau cu privire la presă, procedurile se pot desfășura numai în ședință secretă, pe baza votului unanim.

Art. 149

Fiecare hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată. Aceasta este pronunțată în mod public.

Art. 150

În toate cauzele penale, precum și în cazul delictelor politice și legate de presă este convocat un juriu, cu excepția delictelor legate de presă care au la bază rasismul sau xenofobia.

Art. 151

§1. Judecătorii își exercită competențele jurisdicționale în mod independent. Procurorul public efectuează anchetele și procedurile de urmărire penală în mod independent, fără a se aduce atingere drepturilor ministrului competent care poate ordona începerea urmăririi penale și poate prevedea directive cu caracter obligatoriu privind politica în materie penală, inclusiv politica privind anchetele și procedura de urmărire penală.

Prin intermediul ministrului menționat la alineatul 1, Guvernele comunitare și regionale dispun, printre altele, fiecare în ceea ce îl privește, de dreptul de a ordona începerea urmăririi penale în chestiunile ce țin de competențele lor. Modalitățile de exercitare a acestui drept sunt prevăzute într-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută de articolul 4, ultimul alineat.

Prin lege adoptată cu majoritatea prevăzută de articolul 4, ultimul alineat, este prevăzută participarea comunităților și regiunilor, în chestiunile ce țin de competențele lor, la elaborarea directivelor menționate la alineatul 1 și la planificarea politicii de securitate, precum și participarea, în ceea ce privește aceleași chestiuni, a reprezentanților lor la reuniunile Colegiului procurorilor generali.

§2. Există un Înalt Consiliu de Justiție pentru întreg teritoriul Belgiei. În exercitarea competențelor sale, Înaltul Consiliu de Justiție respectă independența menționată la paragraful §1.

Înaltul Consiliu de Justiție este compus din Colegiul neerlandofon și Colegiul francofon. Fiecare colegiu include un număr egal de membri și este constituit, în proporții egale, pe de o parte din judecători și procurori ai Parchetului aleși direct de către colegii lor în condițiile și în modul stabilit prin lege și, pe de altă parte, din membri numiți de Senat cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate, în condițiile stabilite prin lege.

În cadrul fiecărui colegiu există un comitet de desemnare și numire, precum și un comitet de consiliere și investigare, care sunt constituite pe bază de reprezentare egală, conform prevederilor alineatului anterior.

Legea specifică structura Înaltului Consiliu de Justiție, a colegiilor și comitetelor acestora, precum și condițiile și modul de exercitare a competențelor acestora.

§3. Înaltul Consiliu de Justiție exercită competențe în următoarele domenii:

1. nominalizarea candidaților care urmează să fie numiți ca judecători, așa cum se prevede la paragraful §4, primul alineat sau ca procurori ai Parchetului;
2. nominalizarea candidaților care urmează să fie numiți în funcțiile menționate la paragraful §5, primul alineat sau în funcția procuror-șef în cadrul Parchetului;
3. accesul la funcția de judecător sau de procuror al Parchetului;
4. formarea judecătorilor și a procurorilor Parchetului;
5. elaborarea profilurilor generale pentru funcțiile menționate la punctul 2;
6. acordarea de consultanță și elaborarea propunerilor cu privire la funcționarea și organizarea generală a sistemului judiciar;
7. supravegherea generală și promovarea folosirii mijloacelor de control intern;
8. excluderea oricărui fel de competențe disciplinare și penale:
 - primirea și urmărirea reclamațiilor legate de funcționarea sistemului judiciar;
 - conducerea unei anchete cu privire la funcționarea sistemului judiciar.

În condițiile și în modul stabilit prin lege, competențele menționate la punctele 1 - 4 sunt atribuite comitetului relevant de nominalizare și numire, iar

competențele menționate la punctele 5 - 8 sunt atribuite comitetului relevant de consiliere și anchetă. Legea stabilește cazurile și modul în care comitetele de nominalizare și numire și comitetele de consiliere și anchetă își exercită împreună competențele.

O lege care urmează să fie adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, stabilește celelalte competențe ale acestui Consiliu.

§ 4. Judecătorii de pace și judecătorii instanțelor și ai Curții Supreme sunt numiți de către Rege în condițiile și în modul stabilite prin lege.

O astfel de numire se face, pe baza nominalizării motivate, de către comitetul relevant de nominalizare și numire, cu o majoritate de două treimi din voturi, în conformitate cu termenii specificați prin lege și după evaluarea calificărilor și aptitudinilor respective. O nominalizare poate fi respinsă numai motivat și în modul stabilit prin lege.

În cazul numirii unui judecător al instanței de apel sau al Curții Supreme, instanța în cauză emite, în adunare generală, un aviz motivat, în modul stabilit prin lege, înainte de nominalizarea menționată la alineatul anterior.

§ 5. Prim-președintele Curții Supreme, primii președinți ai instanțelor de apel și președinții instanțelor inferioare sunt numiți în funcție de către Rege, în condițiile și în modul stabilite prin lege.

O astfel de numire se face, pe baza nominalizării motivate, de comitetul relevant de nominalizare și numire, cu o majoritate de două treimi din voturi, în conformitate cu termenii prevăzuți prin lege și după evaluarea calificărilor și aptitudinilor respective. O nominalizare poate fi respinsă numai motivat și în modul stabilit prin lege.

În cazul numirii în funcția de Prim-președinte Curții Supreme sau de Prim-președintele unei instanțe de apel, adunarea generală a Curții relevante emite un aviz motivat, în modul stabilit prin lege, înainte de nominalizarea menționată la alineatul anterior.

Președintele Curții Supreme, președinții diferitelor secții ale acestei curți, președinții diviziilor instanțelor de apel și vicepreședinții instanțelor inferioare sunt numiți în funcție de către instanțe, dintre membrii acestora, în condițiile și în modul stabilit prin lege.

Fără a se aduce atingere prevederilor articolului 152, legea prevede durata pe care se face numirea în aceste funcții.

§ 6. Judecătorii, titularii posturilor menționate la paragraful §5, alineatul 4, și procurorii din cadrul Parchetului sunt supuși unei evaluări, în modul stabilit prin lege.

Dispoziție tranzitorie

Prevederile paragrafelor §3 – §6 intră în vigoare după constituirea Înalțului Consiliu de Justiție, menționat la paragraful §2.

La acea dată, se presupune că primul președinte și președintele Curții Supreme, președinții diferitelor secții ale acestei instanțe, primii președinți ai instanțelor de apel, președinții secțiilor acestor instanțe și președinții și vice-președinții instanțelor inferioare sunt numiți în aceste funcții pe durata și în condițiile specificate prin lege și sunt numiți în același timp la Curtea Supremă, la instanța de apel sau la instanța privind litigiile de dreptul muncii, precum și la instanța inferioară corespunzătoare.

Până atunci, următoarele dispoziții rămân aplicabile:

„Judecătorii de pace și judecătorii instanțelor inferioare sunt numiți direct de către Rege.

Judecătorii instanțelor de apel și președinții și vice-președinții curților de primă instanță aflate sub jurisdicția acestora sunt numiți de către Rege pe baza a câte două liste cu câte doi candidați, una depusă de aceste instanțe judecătorești, iar cealaltă de către consiliile provinciilor și de către Parlamentul Regiunii Bruxelles, după caz.

Judecătorii Curții Supreme sunt numiți de Rege pe baza a câte două liste cu câte doi candidați, una depusă de Curtea Supremă, iar cealaltă de Camera Reprezentanților și, alternativ, de Senat.

În aceste două cazuri, candidații aflați pe una din liste pot apărea, de asemenea, și pe cealaltă.

Toate nominalizările sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile înainte de numire.

Instanțele judecătorești își aleg președinții și vicepreședinții dintre membrii lor.

Art. 152

Judecătorii sunt numiți pe viață. Aceștia se pensionează la vârsta stabilită prin lege și beneficiază de pensia prevăzută prin lege.

Niciun judecător nu poate fi demis sau suspendat din funcție decât în baza unei hotărâri judecătorești.

Un judecător poate fi transferat numai prin numirea într-o nouă funcție și cu consimțământul acestuia.

Art. 153

Regele numește și demite procurorii Parchetului de pe lângă instanțele judecătorești.

Art. 154

Salariile membrilor sistemului judiciar sunt stabilite prin lege.

Art. 155

Un judecător nu poate accepta o funcție plătită într-un Guvern, cu excepția cazului în care aceasta este exercitată gratuit și, chiar și așa, o astfel de funcție nu trebuie să presupună nicio incompatibilitate, conform prevederilor legale.

Art. 156

În Belgia există cinci instanțe de apel:

1. cea de la Bruxelles, care are jurisdicție asupra provinciilor din Brabantul Flamand, Brabantul Valon și asupra regiunii bilingve a Bruxelles;
2. cea de la Gent, care are jurisdicție asupra provinciilor Flandra de Vest și Flandra de Est;
3. cea de la Anvers, care are jurisdicție asupra provinciilor Anvers și Limburg;
4. cea de la Liege, care are jurisdicție asupra provinciilor Liege, Namur și Luxemburg;
5. cea de la Mons, care are jurisdicție asupra provinciei Hainaut.

Art. 157

Există instanțe militare, în cazul în care a fost declarată starea de război, conform prevederilor articolului 167, paragraful §1, al doilea alineat. Organizarea instanțelor militare, atribuțiile acestora, drepturile și obligațiile membrilor, precum și durata mandatelor acestora sunt stabilite prin lege.

Există instanțe comerciale în locurile stabilite prin lege. Legea prevede norme cu privire la organizarea și atribuțiile acestora, la modul în care sunt numiți membrii, precum și la durata mandatelor acestora.

Legea prevede, de asemenea, norme cu privire la organizarea instanțelor privind litigiile de dreptul muncii și la competențele acestora, la modul în care sunt numiți membrii, precum și la durata mandatelor acestora.

Există instanțe judecătorești responsabile cu punerea în aplicare a pedepselor, în locurile stabilite prin lege. Legea prevede norme cu privire la organizarea și atribuțiile acestora, la modul în care sunt numiți membrii, precum și la durata mandatelor acestora.

Dispoziție tranzitorie

Primul alineat intră în vigoare la data abrogării Legii din 15 iunie 1899 care conține titlurile I și II din Codul militar de procedură penală.

Până atunci, următoarea dispoziție rămâne aplicabilă:

„Organizarea instanțelor militare, atribuțiile acestora, drepturile și obligațiile membrilor, precum și durata mandatelor acestora sunt stabilite prin legi specifice.”

Art. 157bis

Orice modificare adusă caracteristicilor esențiale ale reformei privind folosirea limbilor în chestiuni judiciare în districtul judiciar Bruxelles, precum și orice modificare a caracteristicilor referitoare la acest aspect și cu privire la Parchet, la magistratură și la sfera de jurisdicție poate fi făcută numai printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Dispoziție tranzitorie

Data la care acest articol intră în vigoare este prevăzută prin lege. Această dată este data la care intră în vigoare Legea din 19 iulie 2012 cu privire la reformarea districtului judiciar Bruxelles.

Art. 158

Curtea Supremă ia decizii în cazul conflictelor de competență în modul prevăzut prin lege.

Art. 159

Instanțele judecătorești aplică numai deciziile și reglementările generale, provinciale sau locale, cu condiția ca acestea să fie în conformitate cu prevederile legale.

CAPITOLUL VII

Despre Consiliul de Stat și instanțele de contencios administrativ

Art. 160

Pentru întreg teritoriul Belgiei există un Consiliu de Stat, a cărui structură, competențe și modalitate de funcționare sunt stabilite prin lege. Cu toate acestea, legea poate acorda Regelui prerogativa de a stabili procedura în conformitate cu principiile prevăzute de aceasta.

Consiliul de Stat ia decizii prin intermediul hotărârilor judecătorești în calitate de instanță de contencios administrativ și emite un aviz în cazurile prevăzute prin lege.

Prevederile referitoare la adunarea generală a Secției de contencios administrativ a Consiliului de Stat, care intră în vigoare în aceeași zi ca prezentul alineat, pot fi modificate numai printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Dispoziție tranzitorie

Acest articol intră în vigoare pe data de 14 octombrie 2012.

Art. 161

O instanță de contencios administrativ poate fi înființată numai printr-o lege.

CAPITOLUL VIII

Despre instituțiile provinciale și municipale

Art. 162

Instituțiile provinciale și municipale sunt reglementate prin lege. Legea garantează aplicarea următoarelor principii:

1. alegerea directă a membrilor consiliilor provinciale și municipale;

2. atribuirea către consiliile provinciale și municipale a tuturor aspectelor care țin de interesele provinciale și municipale, fără a se aduce atingere aprobării actelor lor, în cazurile și în modul prevăzute prin lege;
3. descentralizarea competențelor instituțiilor provinciale și municipale;
4. natura publică a ședințelor consiliilor municipale și provinciale, în limitele stabilite prin lege;
5. divulgarea de informații privind conturile și bugetele;
6. intervenția autorității de control sau a puterii legislative federale în vederea prevenirii încălcării legii și vătămării intereselor publice.

Conform unei legi adoptate cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, organizarea și exercitarea activității de control administrativ pot fi reglementate de Parlamentele comunitare și regionale.

Conform unei legi adoptate cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, legea federală sau norma menționată la articolul 134 prevede condițiile și modul în care mai multe provincii sau municipii pot coopera sau forma asociații. Totuși, consiliile provinciale sau municipale nu pot delibera în ședință comună.

Art. 163

Competențele exercitate în Regiunea Flamandă și în Regiunea Valonă de organele provinciale alese sunt exercitate în Regiunea bilingvă Bruxelles, de Comunitatea Flamandă și Comunitatea Franceză și de Comisia Comunitară Comună, fiecare cu privire la aspectele care țin de competența acestora, în conformitate cu prevederile articolelor 127 și 128 și, cu privire la alte chestiuni, de către Regiunea Bruxelles.

Totuși, o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, stabilește regulile detaliate în baza cărora Regiunea Bruxelles-Capitală sau orice instituție ai cărei membri sunt desemnați de aceasta din urmă își exercită competențele descrise la primul alineat care nu se referă la aspectele menționate în articolul 39. O lege adoptată cu aceeași majoritate prevede regulile privind atribuirea către instituțiile descrise la articolul 136 a tuturor competențelor menționate în primul alineat care se referă la aspectele menționate în articolele 127 și 128 sau a unei părți a acestora.

Art. 164

Întocmirea certificatelor emise de către oficiul registrului cu privire la starea civilă și menținerea registrelor este responsabilitatea exclusivă a autorităților municipale.

Art. 165

§1. Districtele metropolitane și federațiile de municipii sunt înființate prin lege. Aceasta stabilește modul de organizare și competențele acestora și, în acest fel, garantează aplicarea principiilor descrise la articolul 162.

Fiecare district metropolitan dispune de un consiliu și de un comitet executiv.

Președintele comitetului executiv este ales de consiliu dintre membrii acestuia; alegerea Președintelui este ratificată de Rege; statutul său este stabilit prin lege.

Articolele 159 și 190 se aplică cu privire la deciziile și reglementările districtelor metropolitane și ale federațiilor de municipii.

Granițele districtelor metropolitane și ale federațiilor de municipii pot fi modificate sau corectate numai printr-o lege.

§2. Legea creează organul prin care fiecare district metropolitan și cele mai apropiate federații de municipii se pot consulta, în condițiile și în modul stabilit prin lege, în vederea analizării problemelor comune de natură tehnică care sunt de competența acestora.

§3. Mai multe federații de municipii pot coopera sau pot forma asociații unele cu altele sau cu unul ori mai multe districte metropolitane, în conformitate cu condițiile și în modul prevăzute prin lege, pentru a reglementa în comun și pentru a gestiona aspectele care sunt de competența acestora. Consiliile lor nu pot însă delibera în ședință comună.

Art. 166

§1. Articolul 165 se aplică districtului metropolitan de care aparține capitala Regatului, cu excepția celor prevăzute în continuare.

§2. Competențele districtului metropolitan de care aparține capitala Regatului sunt exercitate, conform modului descris de legea adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, de către organele Regiunii Bruxelles înființate în baza articolului 39.

§3. Autoritățile descrise la articolul 136:

1. dispun, fiecare pentru comunitatea respectivă, de aceleași competențe ca și celelalte autorități cu atribuții organizatorice în ceea ce privește aspectele culturale, educaționale și referitoare la persoane;
2. exercită, fiecare pentru comunitatea respectivă, competențele care le sunt delegate de Parlamentul Comunității Flamande și de Parlamentul Comunității Franceze;
3. reglementează împreună problemele de interes comun descrise la punctul 1.

TITLUL IV Despre relațiile internaționale

Art. 167

§1. Regele se ocupă de gestionarea relațiilor internaționale, fără a aduce atingere competenței Comunităților și Regiunilor de a reglementa cooperarea

internațională, inclusiv încheierea de tratate cu privire la aspectele care sunt de competența acestora, în conformitate cu sau în baza prevederilor Constituției.

Regele comandă forțele armate; acesta declară starea de război sau încetarea ostilităților. Regele notifică Camerele prin mesaje suplimentare adecvate, imediat ce interesele și securitatea statului permit acest lucru.

Cedarea, schimbul sau extinderea teritoriilor se poate face numai în baza unei legi.

§2. Regele încheie tratate, cu excepția celor referitoare la aspectele descrise la paragraful §3. Aceste tratate intră în vigoare numai după ce primesc aprobarea celor două Camere.

§3. Guvernele comunitare și regionale descrise la articolul 121 încheie, fiecare în domeniul său de interes, tratatele referitoare la aspectele care sunt de competența Parlamentului respectiv. Aceste tratate intră în vigoare numai după ce primesc aprobarea Parlamentului.

§4. O lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, fixează normele specifice pentru încheierea tratatelor descrise la paragraful §3 și a tratatelor care nu se referă exclusiv la aspecte ce țin de competența regiunilor sau comunităților, în conformitate cu sau în baza prevederilor Constituției.

§5. Regele, în baza acordului comun al Guvernelor comunitare sau regionale implicate, poate denunța tratatele încheiate înainte de 18 mai 1993, care privesc aspectele descrise la paragraful §3.

Regele denunță aceste tratate, dacă Guvernele comunitare sau regionale implicate îi propun să facă acest lucru. O lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, stabilește procedura de urmat în cazul în care Guvernele comunitare și regionale implicate nu se pun de acord.

Dispoziție tranzitorie

A doua teză a alineatului 2 intră în vigoare la data alegerilor pentru reînnoirea integrală a Parlamentelor regionale și comunitare în 2014. Până la această dată, tratatele menționate la alineatul 2 nu au efect decât după obținerea acordului ambelor Camere.

Art. 168

De la început, cele două Camere sunt informate cu privire la negocierile privind orice revizuire a tratatelor de înființare a Comunității Europene și a tratatelor și actelor care le-au modificat sau completat. Ele primesc proiectul de tratat înainte de semnarea acestuia.

Art. 168bis

În ceea ce privește alegerea Parlamentului European, legea prevede reguli speciale în vederea protejării intereselor legitime ale populației francofone și neerlandofone din fosta provincie Brabant.

Prevederile care stabilesc aceste norme speciale pot fi modificate numai printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Art. 169

Pentru a asigura respectarea obligațiilor internaționale sau supranaționale, autoritățile menționate la articolele 36 și 37 pot, cu condiția îndeplinirii cerințelor prevăzute de lege, să înlocuiască temporar organele menționate la articolele 115 și 121. Această lege trebuie să fie adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

TITLUL V Despre finanțe

Art. 170

§1. Impozitele datorate statului pot fi impuse numai prin lege.

§2. Impozitele datorate unei comunități sau regiuni pot fi impuse numai printr-o lege federală sau prin norma prevăzută la articolul 134.

Prin lege sunt stabilite, de asemenea, excepțiile necesare cu privire la impozitele menționate la primul alineat.

§3. O taxă sau un impozit pot fi impuse de către o provincie numai printr-o decizie a consiliului acesteia.

Prin lege sunt stabilite, de asemenea, excepțiile necesare cu privire la impozitele descrise la primul alineat.

Prin lege pot fi desființate, integral sau parțial, impozitele menționate la primul alineat.

§4. O taxă sau un impozit poate fi impuse de către districtele metropolitane, de federațiile de municipii sau de municipii numai printr-o decizie a consiliului acestora.

Prin lege sunt stabilite, de asemenea, excepțiile necesare cu privire la impozitele menționate la primul alineat.

Art. 171

Impozitele datorate statului, unei comunități sau unei regiuni sunt supuse unui vot anual.

Normele privind stabilirea acestora sunt valabile numai pe o perioadă de un an, dacă nu sunt reînnoite.

Art. 172

Nu se pot introduce privilegiile referitoare la impozite.

Toate scutirile sau reducerile de impozite nu se pot face decât prin lege.

Art. 173

Cu excepția impozitelor datorate provinciilor, organelor responsabile de poldere, drenarea apei și protecția împotriva inundațiilor și, excluzând cazurile

exceptate oficial prin legile, legile federale și normele prevăzute la articolul 134, se pot percepe contribuții de la cetățeni numai sub forma impozitelor datorate statului, comunității sau regiunii, districtului metropolitan, federației de municipii sau municipiilor.

Art. 174

În fiecare an, Camera Reprezentanților adoptă o lege prin care se regularizează conturile bugetare anuale și se aprobă bugetul. Totuși, Camera Reprezentanților și Senatul stabilesc anual, fiecare pentru sine, indemnizațiile operaționale.

Toate încasările și cheltuielile de stat trebuie incluse în buget și în conturi.

Art. 175

Sistemul de finanțare a Comunității Flamande și a Comunității Franceze este stabilit printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Parlamentul Comunității Flamande și al Comunității Franceze decid printr-o lege federală, fiecare în ceea ce îl privește, modul de folosire a veniturilor proprii.

Art. 176

Sistemul de finanțare a comunității germanofone este stabilit prin lege.

Parlamentul Comunității Germanofone hotărăște, prin lege federală, modul de folosire a veniturilor sale.

Art. 177

Sistemul de finanțare a Regiunilor este stabilit printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

Parlamentele regionale stabilesc, fiecare cu privire la aspectele care țin de competența sa, modul de folosire a veniturilor lor, pe baza normelor prevăzute la articolul 134.

Art. 178

În condițiile și în modul reglementate printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, Parlamentul Regiunii Bruxelles-Capitală transferă, pe baza normei menționate la articolul 134, mijloace financiare către Comisia Comunitară Comună, către Comisia Comunității Flamande și către Comisia Comunității Franceze.

Art. 179

Nicio pensie sau gratuitate plătabilă de la trezoreria de stat nu poate fi atribuită decât printr-o lege.

Art. 180

Membrii Curții de Conturi sunt numiți de Camera Reprezentanților pe perioada stabilită prin lege.

Această Curte este responsabilă pentru analizarea și validarea conturilor generale de administrare și a conturilor tuturor funcționarilor contabili aflați în

subordinea trezoreriei publice. Curtea trebuie să se asigure că nicio poziție bugetară nu este depășită și că nu se efectuează niciun transfer. Curtea supraveghează, de asemenea, operațiunile referitoare la constituirea și încasarea drepturilor datorate statului, inclusiv colectarea de impozite. Aceasta lichidează conturile diferitelor autorități administrative de stat și este responsabilă cu colectarea tuturor informațiilor și documentelor contabile necesare în acest scop. Conturile generale ale statului sunt depuse la Camera Reprezentanților împreună cu observațiile Curții de Conturi.

Această Curte este organizată prin lege.

Legea poate încredința Curții de Conturi atribuția de control al bugetelor și contabilității comunelor și regiunilor, precum și ale instituțiilor de interes public care depind de acestea. Legea poate permite reglementarea auditului acestora de către legea federală sau de către normele menționate în articolul 134. Cu excepția cazurilor privitoare la comunitatea germanofonă, legea în cauză este adaptată cu majoritatea menționată de ultimul alineat al articolului 4.

Legea, legea federală sau normele menționate la articolul 134 pot încredința atribuții suplimentare Curții de Conturi. În cazul în care Curtea a fost de acord, legea federală sau normele menționate în articolul 134 stabilesc taxa convenită Curții pentru exercitarea acestor atribuții. Nicio taxă nu poate fi percepută pentru exercitarea unei atribuții pe care Curtea o avea deja în ceea ce privește o comunitate sau o regiune înainte ca acest alineat să intre în vigoare.

Art. 181

§1. Salariile și pensiile preoților sunt plătite de către stat; sumele respective sunt suportate anual de la buget.

§2. Salariile și pensiile reprezentanților organizațiilor recunoscute prin lege ca furnizând sprijin moral pe baza unui concept filosofic neconfesional sunt plătite de stat; sumele respective sunt suportate anual de la buget.

TITLUL VI

Despre forțele armate și serviciul de poliție

Art. 182

Metodele de recrutare a personalului militar sunt stabilite prin lege. Legea reglementează, de asemenea promovarea, drepturile și îndatoririle personalului militar.

Art. 183

Contingentul de militari este stabilit prin lege. Legea care stabilește acest contingent este valabilă numai un an, dacă nu este reînnoită.

Art. 184

Modul de organizare și competența serviciului integrat de poliție, structurat pe două niveluri, sunt reglementate prin lege. Caracteristicile esențiale ale statutului de membru al personalului serviciului integrat de poliție, structurat pe două niveluri, sunt reglementate prin lege.

Dispoziție tranzitorie

Totuși, Regele poate decide și implementa caracteristicile esențiale ale statutului membrilor personalului serviciului integrat de poliție, structurat pe două niveluri, cu condiția ca decretul respectiv cu privire la astfel de caracteristici să fie confirmat prin lege până la data de 30 aprilie 2002.

Art. 185

Trupele străine pot fi acceptate în serviciul statului și pot ocupa sau traversa teritoriul numai în baza unei legi.

Art. 186

Personalul militar poate fi privat de ranguri, onoruri și pensie numai în modul prevăzut prin lege.

TITLUL VII

Dispoziții generale

Art. 187

Constituția nu poate fi suspendată integral sau parțial.

Art. 188

De la data la care Constituția intră în vigoare, toate legile, decretele, hotărârile, reglementările și alte acte care contravin acesteia sunt abrogate.

Art. 189

Textul Constituției este elaborat în limbile olandeză, franceză și germană.

Art. 190

Nicio lege, hotărâre sau reglementare a administrațiilor provinciale ori municipale nu are caracter obligatoriu până când nu este publicată în modul prevăzut prin lege.

Art. 191

Toți cetățenii străini aflați pe teritoriul Belgiei beneficiază de protecția persoanelor și a proprietăților, cu excepțiile prevăzute prin lege.

Art. 192

Un jurământ poate fi declarat ca obligatoriu numai prin lege. Legea stabilește, de asemenea, textul acestuia.

Art. 193

Culorile Belgiei sunt roșu, galben și negru, iar stema regatului este leul belgian însoțit de motto-ul: Unitatea conferă puterea.

Art. 194

Orașul Bruxelles este capitala Belgiei și sediul Guvernului Federal.

TITLUL VIII

Despre revizuirea Constituției

Art. 195

Autoritatea legislativă federală are dreptul să declare faptul că există motive de revizuire a prevederilor constituționale stabilite de aceasta.

După o astfel de declarație, cele două Camere sunt dizolvate automat.

Sunt convocate apoi două noi Camere, conform prevederilor articolului 46.

Aceste Camere iau decizii, de comun acord cu Regele, cu privire la punctele supuse revizuirii.

În acest caz, Camerele pot organiza o dezbatere, cu condiția de a fi prezenți cel puțin două treimi din membrii fiecărei Camere; și nicio modificare nu poate fi adoptată decât dacă este susținută de cel puțin două treimi din voturile exprimate.

Dispoziție tranzitorie

Totuși, Camerele, așa cum au fost constituite după reînnoirea completă a acestora în data de 13 iunie 2010, pot, de comun acord cu Regele, să se pronunțe cu privire la revizuirea următoarelor prevederi, articole și grupuri de articole, dar numai în scopul indicat mai jos:

1. Articolele 5, alineatul 2, 11bis, 41, alineatul 5, 159 și 190, în vederea garantării exercitării complete a autonomiei regiunilor față de provincii, fără a se aduce nicio atingere prezentelor prevederi specifice ale legii din 9 august 1988 care modifică legea municipiilor, legii electorale privind municipiile, legii privind organizarea centrelor publice de bunăstare socială, legii privind provinciile, Codului electoral, legii electorale privind provinciile și legii privind organizarea de alegeri simultane pentru Camerele legislative și consiliile provinciilor, și nici celor referitoare la funcția de guvernator, precum și în vederea

- limitării înțelesului termenului „provincie” folosit în Constituție doar în înțelesul teritorial al acestuia, fără niciun înțeles instituțional;
2. Articolul 23, în vederea garantării dreptului la alocație pentru creșterea copilului;
 3. Titlul III, în vederea introducerii în acesta a unei prevederi care vizează interzicerea modificării legilor electorale cu mai puțin de un an înainte de data la care urmează să se organizeze alegeri;
 4. Articolele 43, paragraful §1, 44, alineatul 2, 46, alineatul 5, 69, 71, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83 și 168, în vederea implementării reformei privind sistemul bicameral și încredințării puterii legislative reziduale Camerei Reprezentanților;
 5. Articolele 46 și 117, în vederea prevederii faptului că alegerile parlamentare la nivel federal vor avea loc în aceeași zi ca și alegerile pentru Parlamentul European și că, în cazul în care Parlamentul Federal se dizolvă înainte de încheierea mandatului său, noul mandat al Parlamentului Federal nu poate fi extins mai mult de data la care au loc alegerile pentru Parlamentul European care urmează după o astfel de dizolvare, precum și pentru a permite promulgarea unei legi adoptate cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat care să dea dreptul regiunilor și comunităților să stabilească, pe baza unui decret sau ordonanțe speciale, durata mandatului Parlamentelor respective și data la care se vor desfășura aceste alegeri și să prevadă ca o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, să stabilească data intrării în vigoare a noilor norme prevăzute în această diviziune, cu privire la alegeri;
 6. Articolul 63, paragraful §4, în vederea completării acestuia cu o literă prin care să se prevadă că, pentru alegerea Camerei Reprezentanților, legea stabilește norme speciale în vederea protejării intereselor legitime ale locuitorilor neerlandofoni și francofoni din fosta provincie Brabant și, de asemenea, prin care să se prevadă că dispozițiile care stabilesc aceste norme speciale nu pot fi modificate decât printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat;
 7. Titlul III, capitolul IV, secțiunea II, subsecțiunea III, în vederea introducerii în acesta a unui articol care să permită ca o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, să aloce Regiunii Bruxelles-Capitală, pentru Regiunea bilingvă Bruxelles-Capitală, atribuții care nu au fost alocate comunităților cu privire la aspectele menționate la articolul 127, paragraful §1, alineatul 1, punctul 1, și în același alineat, la punctul 3, în măsura în care punctul 3 privește aspecte menționate la punctul 1 indicat mai sus;
 8. Titlul III, capitolul IV, secțiunea II, sub-secțiunea III, pentru a permite adoptarea unei legi cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, în vederea simplificării procedurilor de cooperare între entități;

9. Articolul 143, în vederea completării acestuia cu un alineat care exclude inițierea procedurii aplicabile în cazul conflictelor de interese cu privire la o lege sau decizie a autorității federale care modifică baza de impozitare, cota de impozitare, scutiri sau orice alte elemente care joacă un rol în calculul impozitului pe venit;
10. Titlul III, capitolul VI, în vederea introducerii în acesta a unei prevederi conform căreia orice modificare adusă caracteristicilor esențiale ale reformei privind folosirea limbilor în probleme judiciare în districtul judiciar Bruxelles, precum și orice modificare a caracteristicilor legate de acest aspect și cu privire la Parchet, la magistratură și la sfera de jurisdicție pot fi făcute numai printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat;
11. Articolul 144, pentru a prevedea faptul că Consiliul de Stat și, după caz, instanțele federale de contencios administrativ, pot delibera referitor la efectele pe care hotărârile lor le au cu privire la dreptul privat;
12. Articolul 151, paragraful §1, pentru a prevedea faptul că regiunile și comunitățile au dreptul să dispună urmărirea penală cu privire la aspectele care intră în sfera lor de responsabilitate, prin intermediul Ministerului Justiției, care va executa imediat procedura respectivă, și pentru a permite ca o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat, să prevadă participarea comunităților și regiunilor la deciziile legate de politica de anchetă și urmărire penală a procurorilor publici, cu privire la aspectele care intră în sfera lor de responsabilitate, îndrumările cu caracter obligatoriu cu privire la politica în materie penală, reprezentarea în cadrul Colegiului Procuraturii Generale și deciziile legate de Îndrumarul privind Securitatea Generală și Programul Național de Securitate;
13. Articolul 160, în vederea adăugării unui alineat care să prevadă că orice modificare adusă noilor atribuții acordate adunării generale a Secției de contencios administrativ a Consiliului de Stat și orice modificare adusă normelor de deliberare în cadrul acestei adunări se pot face numai printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat;
14. Titlul IV, în vederea introducerii în acesta a unui articol care să prevadă că, în ceea ce privește alegerea Parlamentului European, legea stabilește norme speciale în vederea protejării intereselor legitime ale locuitorilor neerlandofoni și francofoni din fosta provincie Brabant și, de asemenea, care să se prevadă că dispozițiile care stabilesc aceste norme speciale nu pot fi modificate decât printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat;
15. Articolul 180, pentru a prevedea faptul că adunările care legiferează prin intermediul legilor federale sau al normelor menționate la

articolul 134 pot încredința sarcini Curții de Conturi, pentru care se poate percepe o taxă.

Camerele pot organiza o dezbatere numai cu privire la aspectele menționate la primul alineat, cu condiția ca măcar cel puțin două treimi dintre membrii fiecărei Camere să fie prezenți și nicio o modificare să nu poate fi adoptată decât dacă este susținută de cel puțin două treimi din voturile exprimate.

Această prevedere tranzitorie nu este considerată ca reprezentând o declarație în înțelesul articolului 195, alineatul 2.

Art. 196

Nicio revizuire constituțională nu poate fi inițiată sau efectuată în timp de război ori atunci când Camerele nu se pot întruni în mod liber pe teritoriul federal.

Art. 197

În timpul unei regențe, nu se pot aduce schimbări Constituției cu privire la prerogativele constituționale ale Regelui și cu privire la articolele 85 – 88, 91 – 95, 106 și 197 din Constituție.

Art. 198

De comun acord cu Regele, Camerele constituente pot schimba numerotarea articolelor și a subdiviziunilor articolelor Constituției, precum și subdiviziunile acestora în titluri, capitole și secțiuni, pot modifica terminologia prevederilor care nu au fost înaintate în vederea revizuirii, pentru a le armoniza cu terminologia noilor prevederi și a asigura concordanța textelor în limbile olandeză, franceză și germană ale Constituției.

În acest caz, Camerele pot organiza o dezbatere, cu condiția ca măcar două treimi din membrii fiecărei Camere să fie prezenți; nicio o modificare nu poate fi adoptată decât dacă este susținută de cel puțin două treimi din voturile exprimate.

TITLUL IX

Intrarea în vigoare și dispozițiile tranzitorii

I

Prevederile articolului 85 vor fi aplicabile pentru prima dată cu privire la descendenții Majestății Sale Prințul Albert Felix Humbert Theodore Christian Eugene Marie, Prinț de Liege, Prinț de Belgia, înțelegându-se că respectiva căsătorie a Majestății Sale Prințesa Astrid Josephine Charlotte Fabrizia Elisabeth Paola Marie, Prințesă de Belgia, cu Lorenz, Arhiduce de Austria, este considerată ca fiind încheiată cu consimțământul descris la articolul 85, alineatul 2.

Până la acea dată, următoarele prevederi rămân în vigoare:

„Prerogativele constituționale ale Regelui sunt ereditare în baza descendenței directe, naturale și legitime din Majestatea Sa Leopold George Christian Frederick de Saxe-Coburg, fiind transmise pe linie masculină, conform dreptului de primogenitură, femeile și descendenții acestora fiind excluși definitiv.

Prințul care se căsătorește fără consimțământul Regelui, sau, în absența acestuia, fără consimțământul celor care exercită prerogativele regale în cazurile prevăzute prin Constituție, își pierde dreptul la tron.

Cu toate acestea, acest drept îi poate fi restituit de către Rege sau, în absența acestuia, de către persoanele care exercită prerogativele regale în cazurile prevăzute prin Constituție, dar numai cu acordul ambelor Camere.”

II.

Abrogat.

III

Articolul 125 rămâne valabil pentru evenimentele care au loc după data de 8 mai 1993.

IV

Abrogat.

V

Abrogat.

VI

§1. Abrogat.

§2. Abrogat.

§3. Personalul și bunurile provinciei Brabant vor fi împărțite între provincia Brabantul Flamand, provincia Brabantul Valon, Regiunea Bruxelles-Capitală, autoritățile și instituțiile descrise la articolele 135 și 136, precum și autoritatea federală, conform termenilor stabiliți printr-o lege adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 4, ultimul alineat.

După următoarea reinnoire a consiliilor provinciilor și până când sunt împărțite, personalul și bunurile comune rămase vor fi gestionate împreună de provincia Brabantul Flamand, provincia Brabantul Valon și de către autoritățile competente din Regiunea bilingvă Bruxelles-Capitală.

§4. Abrogat.

§5. Abrogat.

